

คู่มือการดำเนินงานระบบ การการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม

ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการภารกิจหลักตามยุทธศาสตร์ชาติ ร่าง แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) ฉบับปรับปรุง ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อน ประเด็น ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ในแผนย่อยที่ ๓.๓ การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ประเด็น ๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้ และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยเฉพาะหมวดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) รวมทั้งนโยบายและแผน ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ จึงได้กำหนดหลักการสำคัญ การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา ทุกช่วงวัย การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นภารกิจหนึ่งที่สำคัญของสถานศึกษาในการพัฒนา ที่มุ่งการดูแลนักเรียนในทุกๆ ด้านเพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองทั้งในด้านสติปัญญา การปรับตัว คุณธรรมจริยธรรม การดำรงชีวิต รวมถึงการพัฒนาความถนัด ความสามารถในด้านต่างๆ ของนักเรียน ให้เต็มตามศักยภาพ การดำเนินงานดังกล่าวจึงมุ่งหวังให้ครูทำหน้าที่หลักในการติดตามดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างเหมาะสมโดยการจัดทำรายบุคคล ทั้งด้านการเรียน ความประพฤติ สุขภาพกาย สุขภาพจิต ครอบครัว เศรษฐกิจ และอื่นๆ เพื่อคัดกรองนักเรียนและดำเนินการส่งเสริม ป้องกันและ การแก้ไข เพื่อให้ นักเรียนเป็นคนดี มีปัญญาและสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน จึงถือเป็นระบบใหญ่ที่สำคัญของโรงเรียน จึงมุ่งมั่นพยายามจะพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน เพื่อให้ครูสามารถดำเนินงานดังกล่าวได้ประสบความสำเร็จ นักเรียนได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมใน ทุกๆ ด้าน รวมถึงเพื่อส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันช่วยเหลือส่งเสริมนักเรียนอย่างมีระบบและมี มาตรฐานเกิดการพัฒนาไปสู่ความเข้มแข็งที่ยั่งยืนต่อไป จึงได้จัดทำคู่มือการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ฉบับนี้ขึ้น และประสบความสำเร็จได้ซึ่งเกิดจากความร่วมมือร่วมใจในการทำงานของ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นแนวทางใน การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ของการดำเนินงานต่อไป

โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญ (ต่อ)	ค
คำแนะนำการใช้คู่มือ	๕
ตอนที่ ๑ กรอบแนวคิดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	๖
ความสำคัญและความจำเป็น	๖
วัตถุประสงค์	๗
ประโยชน์	๗
ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน	๗
ตอนที่ ๒ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	๘
ความหมาย	๘
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม	๙
- ศึกษาสำรวจทิศทางการดำเนินงาน	๑๐
- ประชุมวางแผน	๑๐
- ปฏิบัติงานตามแผน	๑๐
- การประเมินผลการปฏิบัติงาน	๒๐
- การเผยแพร่ขยายผล	๒๐
ตอนที่ ๓ เครื่องมือดำเนินงานที่ใช้เป็นแนวปฏิบัติของโรงเรียน	๒๑
๑. แบบบันทึกการเยี่ยมบ้าน (แบบ ดล.๑ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)	๒๒
๒. แบบสรุปการเยี่ยมบ้านนักเรียน (แบบ ดล.๒ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)	๒๗
๓. แบบประเมินพฤติกรรมโดยนักเรียน (แบบ ดล.๓/๑ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)	๓๐
๔. แบบประเมินพฤติกรรมโดยครู (แบบ ดล.๓/๒ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)	๓๒
๕. แบบประเมินพฤติกรรมโดยผู้ปกครอง (แบบ ดล.๓/๓ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)	๓๔
การให้คะแนนและการแปลผล (SDQ)	๓๖
๖. ระเบียบสะสม (แบบ ดล.๔ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)	๓๙
๗. แบบบันทึกการคัดกรองนักเรียน (แบบ ดล.๕/๑ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)	๔๒
๘. แบบสรุปการคัดกรองนักเรียน (แบบ ดล.๕/๒ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)	๔๕
๙. แบบสรุปการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนสำหรับครูประจำชั้น (แบบ ดล.๕/๓ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)	๔๗
๑๐. แบบรายงานผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน:กลุ่มปัญหา (แบบ ดล.๖/๑ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)	๔๙
๑๑. แบบรายงานผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน:กลุ่มเสี่ยง (แบบ ดล.๖/๒ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)	๕๐

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
๑๒. แบบรายงานผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน:กลุ่มปกติ และกลุ่มพิเศษ (แบบ ดล.๖/๓ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)	๕๑
๑๓. แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมแนะแนว (แบบ ดล.๗: โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)	๕๒
๑๔. แบบบันทึกสรุปผลการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (แบบ ดล.๘ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)	๕๓
๑๕. แบบบันทึกสรุปผลการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียน (แบบ ดล.๙ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)	๕๔
๑๖. แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษา (แบบ ดล.๑๐ : โรงเรียนบ้านภู สวรรค์)	๕๕
๑๗. แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพผู้เรียน (แบบ ดล.๑๑ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)	๕๖
๑๗. แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมซ่อมเสริม (แบบ ดล.๑๒ : โรงเรียนบ้านภู สวรรค์)	๕๗
๑๘. แบบบันทึกการส่งต่อ (แบบ ดล.๑๓ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)	๕๘
๑๙. แบบประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	๕๙
๒๐. บ ดล.๑๔ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)	
๒๑. แบบบันทึกผลการประชุมสะท้อนผลการปฏิบัติงานเพื่อทบทวนการดำเนินงาน ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (แบบ ดล.๑๕ :โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)	๖๑

เพื่อให้การใช้คู่มือการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุมเกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงขอคุณครูผู้ปฏิบัติงานได้ศึกษาคู่มือและดำเนินการดังนี้

๑. โปรดศึกษาคู่มือฉบับนี้ให้เข้าใจและปฏิบัติตามขั้นตอนตามแนวทางการดำเนินงาน
๒. การดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม รวมถึง แบบเอกสารต่างๆ ที่จัดทำขึ้นครูสามารถปรับให้สอดคล้องกับชั้นเรียนของตนเอง
๓. องค์ประกอบของคู่มือฉบับนี้ จำแนกเป็น ๓ ตอน

ตอนที่ ๑ กรอบแนวคิดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กล่าวถึงสาระสำคัญในเรื่อง ความสำคัญและความจำเป็น วัตถุประสงค์ ประโยชน์ และปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพการ ดำเนินงาน

ตอนที่ ๒ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กล่าวถึงสาระสำคัญในเรื่องความหมาย ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม ประกอบด้วย การเตรียมการ การรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ปัญหา นักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การส่งต่อ การประเมินทบทวน

ตอนที่ ๓ เครื่องมือการดำเนินงานของโรงเรียนที่ใช้เป็นแนวปฏิบัติตามขั้นตอน ของโรงเรียน

๔. โปรดบันทึกข้อมูลหรือจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเมื่อดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างเป็นปัจจุบันเพื่อประโยชน์และประสิทธิภาพของการดำเนินงานต่อไป

๕. หากพบข้อบกพร่องหรือปฏิบัติ แล้วเกิดปัญหาหรืออุปสรรคในขั้นตอนใด ขอให้ครู บันทึกผลการปฏิบัติงานเพื่อนำเสนอในการประเมินทบทวนหลังการปฏิบัติงานต่อไป

ตอนที่ ๑

กรอบแนวคิดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความสำคัญและความจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การพัฒนาประเทศไทยยุคโลกาภิวัตน์ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของเด็กและเยาวชน ซึ่งมีความสำคัญที่สุดเพื่อเป็นรากฐานสำคัญของการสร้างคนให้มีคุณภาพจึงต้องดำเนินการ อย่างถูกต้องเหมาะสมและต่อเนื่องในแต่ละช่วงวัย เด็กและเยาวชนจึงเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าสูงสุดเหนือกว่าทรัพยากรอื่นใดและเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาประเทศให้มีความเข้มแข็งท่ามกลาง การแข่งขันและความเจริญรุดหน้าอย่างรวดเร็วทั่วโลก (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ๒๕๔๖ : ๖) ปัจจุบันสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ส่งผลกระทบในด้านต่างๆ ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งเป็นผลจากความเจริญทางเทคโนโลยีด้านข้อมูลข่าวสาร สภาพสังคมที่ซับซ้อน มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และก่อให้เกิดสภาวะวิกฤติที่เป็นปัญหามากมาย ได้แก่ ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาครอบครัว ปัญหายาเสพติด โรคซึมเศร้าและโรคเอดส์ ปัญหาอาชญากรรม ก่อให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวล ส่งผลกระทบต่อ การดำรงชีวิต สุขภาพกาย และสุขภาพจิตของคนทั่วไป รวมทั้งเด็กและ เยาวชน ซึ่งเป็นนักเรียนต้องรับผลกระทบดังกล่าวด้วย ผลกระทบเหล่านี้ส่งผลถึงตัวนักเรียนจากสภาพ ปัญหาทางสังคม การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสื่อและเทคโนโลยี สุขภาพจิต และความเครียด ขณะเดียวกันการพัฒนาเด็กให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพให้เป็นไปตามความมุ่งหวังของสังคม จำเป็นต้องผ่านกระบวนการทางการศึกษาโดยมีสถานศึกษาทำหน้าที่ในการอบรม พัฒนาและส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา รวมถึงทักษะและความสามารถต่างๆ ตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาของชาติที่กำหนดไว้ ภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนาเด็กให้เป็นไปตามความคาดหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะครูและผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นบุคลากรโดยตรงที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษานับเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการอบรม บ่มนิสัยและการพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติให้เติบโตเจริญงอกงามและเป็นบุคคล ที่มีคุณค่าของ สังคมต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๔๗ : ๑)

การพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี เก่งและมีความสุขนั้น นอกเหนือจากการส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญอีก ประการหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องจากทุกฝ่ายโดยเฉพาะครูในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้น เป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่างๆ และเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของ ยุคสมัย จึงจำเป็นต้องมีการทำงานในเชิงรุกอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอน มีหลักฐาน การปฏิบัติงาน มีเทคนิควิธีการ อย่างเป็นระบบเพื่อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ทั้งถึงและมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงจัดทำคู่มือ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ มีความ ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ และเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการปฏิบัติงานของทุกฝ่าย ซึ่งกระบวนการ ดำเนินงานเริ่มจากการศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน ศึกษาทบทวนเอกสารตำราเกี่ยวกับระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการรวมทั้งเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ความ เหมาะสม ประโยชน์เพื่อนำมาใช้ดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แล้วนำมาพัฒนาระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับสภาพการปฏิบัติงานของโรงเรียนในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๑. เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม เป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อให้ครูผู้ปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม มีการทำงานร่วมกันโดยผ่านกระบวนการ ทำงานที่มีระบบพร้อมด้วย เอกสาร หลักฐานการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบหรือรับการประเมินได้
๓. เพื่อให้ครูและผู้ปฏิบัติงานมีแนวทางในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. นักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม ได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพ ปัญหา
๒. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดีและอบอุ่น
๓. นักเรียนรู้จักตนเองและควบคุมตนเองได้
๔. นักเรียนมีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์
๕. นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๑. ผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนทุกฝ่าย ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และให้การสนับสนุนการดำเนินงาน หรือร่วมกิจกรรมตามความ เหมาะสม อย่างสม่ำเสมอ
๒. ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความตระหนักในความสำคัญของระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนและมีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน
๓. คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะต้องมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดและมีการ ประชุมในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด
๔. ครูประจำชั้นเป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงาน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากครู ทุกคนในโรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ จากโรงเรียน
๕. การอบรมให้ความรู้และทักษะรวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลความรู้แก่ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้นหรือผู้เกี่ยวข้องในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะเรื่องทักษะการปรึกษาเบื้องต้นและแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆของนักเรียนซึ่งโรงเรียนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ตอนที่ ๒

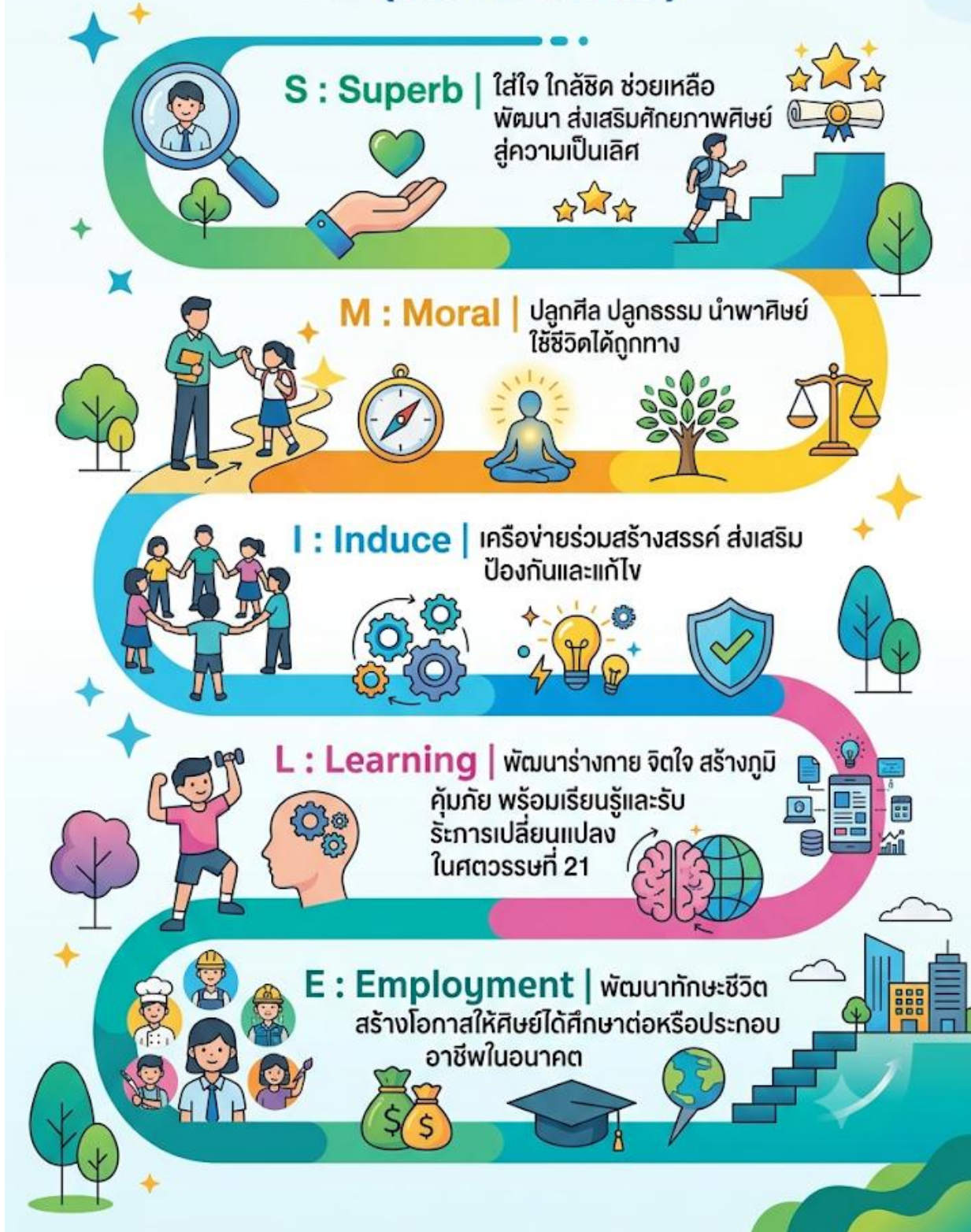
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างมีขั้นตอนพร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักใน การดำ เนินการดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมือ อย่างใกล้ชิดกับครูที่ เกี่ยวข้อง หรือบุคคลภายนอกรวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียนการดูแลช่วยเหลือ หมายรวมถึง การส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาโดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาและบุคลากร ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และใช้ชีวิตอย่างมี ความสุข

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม ได้นำรูปแบบของระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนที่ดำเนินการอยู่ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาศึกษาและพัฒนา ปรับปรุง ให้เหมาะสมกับ สภาพการ ดำเนินงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยได้นำข้อมูลจากการปฏิบัติงานจริงของครูที่ปรึกษา ครู ประจำชั้น และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการพัฒนาระบบในภาพรวมได้ลดขั้นตอนการทำงาน และเน้น กิจกรรมที่เข้าถึงนักเรียน และ พัฒนานักเรียนในเชิงรุกให้มากขึ้น มีข้อแตกต่างประการสำคัญจากระบบ เดิม คือ ในการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไม่สามารถ แก้ไขได้ภายในโรงเรียนหรือการส่งต่อนอก โรงเรียน ได้มอบให้อยู่ในดุลยพินิจของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง โดยโรงเรียนให้ ข้อมูล คำแนะนำต่างๆ ที่เป็น ประโยชน์ในการแก้ปัญหา และส่งต่อนักเรียน กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแล ช่วยเหลือ นักเรียนที่ แสดงในแผนภูมิเป็นความรับผิดชอบของครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น ตลอดจนกระบวนการ โดยมี การ ประสานงาน หรือรับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ครูที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ปกครอง ซึ่งมีวิธีการและ เครื่องมือตัวอย่าง สรุปได้ ดังแผนภูมิแสดงกระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม

โครงสร้างกระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้วย (SMILE Model)

การขับเคลื่อน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ประสบความสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด จำเป็นต้องมีทิศทางและกระบวนการที่เป็นระบบ **SMILE Model** จึงเป็นกรอบแนวคิดเชิงรุกที่ออกแบบมาเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน (Holistic Development) โดยไม่ได้มุ่งเน้นเพียงแค่การแก้ไขปัญหา แต่เน้นการส่งเสริม ป้องกัน และสร้างภูมิคุ้มกันระยะยาว ประกอบด้วยรายละเอียดเชิงลึกของกระบวนการดำเนินงานตาม **SMILE Model** เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาอย่างมีอานชีพครับ

โครงสร้างกระบวนการดำเนินงานด้วย SMILE Model

๑. S : Superb (ความเป็นเลิศจากการใส่ใจและใกล้ชิด)

"เริ่มต้นด้วยความเข้าใจ พัฒนาต่อไปจนถึงขีดสุด"

ขั้นตอนนี้คือรากฐานสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือ โดยการใช้หัวใจในการเข้าหาและเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนำไปสู่การผลักดันศักยภาพ

- กระบวนการดำเนินงาน:
 - การรู้จักนักเรียนรายบุคคล: ดำเนินการเยี่ยมบ้าน ๑๐๐% ประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) และประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) เพื่อวิเคราะห์พื้นฐานครอบครัวและจิตวิทยา
 - การคัดกรองและจัดกลุ่ม: จำแนกนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่มชัดเจน ได้แก่ *กลุ่มปกติ* (ส่งเสริมต่อยอด), *กลุ่มเสี่ยง* (เฝ้าระวังและป้องกัน) และ *กลุ่มมีปัญหา* (ช่วยเหลือเร่งด่วน)
 - การโค้ชซึ่งสู่ความเป็นเลิศ (Mentoring): ครูทำหน้าที่เป็น Coach ไม่ใช่แค่ผู้สอน สนับสนุนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ (วิชาการ, กีฬา, ศิลปะ, เทคโนโลยี) ให้ได้รับการส่งเสริมผ่านเวทีการแข่งขันหรือการแสดงผลงานอย่างเต็มที่
- ผลลัพธ์: นักเรียนได้รับการดูแลที่ตรงจุด กลุ่มเสี่ยงได้รับการโอบอุ้ม ส่วนกลุ่มอัจฉริยภาพได้รับการเจียรไนสู่ความเป็นเลิศ

๒. M : Moral (คุณธรรมนำชีวิตและจิตใจ)

"สร้างภูมิคุ้มกันทางจริยธรรม ให้ศิษย์เดินบนเส้นทางที่ถูกต้อง"

การพัฒนาความรู้ต้องควบคู่ไปกับความดีงาม ขั้นตอนนี้นับการหล่อหลอมจิตใจเพื่อให้นักเรียนมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และศีลธรรมในการดำเนินชีวิต

- กระบวนการดำเนินงาน:
 - สอดแทรกคุณธรรมในจิตวิญญาณ: จัดกิจกรรมเชิงบวก เช่น การทำสมาธิสั้นๆ ก่อนเริ่มเรียน (Mindfulness), กิจกรรมโฮมรูมสร้างแรงบันดาลใจ หรือ "ค่ายกล่อมเกลাজิตใจ"
 - ถอดบทเรียนชีวิต (Life Reflection): ใช้กรณีศึกษาจากสังคม วรรณกรรม หรือสื่อสร้างสรรค์ มาพูดคุยแลกเปลี่ยน เพื่อให้นักเรียนฝึกคิดวิเคราะห์ความถูก-ผิด และผลกระทบจากการกระทำ
 - ระบบพฤติกรรมเชิงบวก (Positive Discipline): เปลี่ยนจากการลงโทษด้วยความรุนแรง เป็นการสร้างข้อตกลงร่วมกันและใช้กระบวนการทางจิตวิทยาในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- ผลลัพธ์: นักเรียนมีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ลดปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เช่น การบูลลี่ ทะเลาะวิวาท หรืออบายมุข

๓. I : Induce (พลังแห่งเครือข่ายร่วมสร้างสรรค์)

"ไม่ได้ทำงานอย่างโดดเดี่ยว แต่เชื่อมโยงทุกภาคส่วนเพื่อปกป้องศิษย์"

การดูแลนักเรียนยุคใหม่ ครูเพียงคนเดียวไม่สามารถทำได้ทั้งหมด จำเป็นต้องสร้างกลไกเครือข่ายที่แข็งแกร่งเพื่อร่วมมือกัน ส่งเสริม ปกป้อง และแก้ไขปัญหา

• กระบวนการดำเนินงาน:

- **เครือข่ายภายใน (Internal Network):** สร้างทีมงานที่เข้มแข็งภายในโรงเรียน ได้แก่ ครูประจำชั้น, ครูแนะแนว, ฝ่ายปกครอง และผู้บริหาร โดยมีการประชุม Case Conference เพื่อหาทางออกร่วมกันเมื่อเกิดปัญหาวิกฤต
- **เครือข่ายภายนอก (External Network):** บูรณาการความร่วมมือกับ ผู้ปกครอง (จัดตั้งสมาคม/เครือข่ายผู้ปกครองระดับห้องเรียน), ชุมชน, เจ้าหน้าที่สาธารณสุข (รพ.สต.), นักจิตวิทยา หรือตำรวจในท้องถิ่น
- **ระบบส่งต่อที่มีประสิทธิภาพ (Referral System):** เมื่อพบเคสที่เกินมือครู (เช่น ชีเม็แรร์รุนแรง, สารเสพติด) จะมีกระบวนการส่งต่อช่องทางด่วน (Fast Track) ไปยังแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญทันที

- **ผลลัพธ์:** มีเกราะป้องกันรอบตัวนักเรียนตลอด ๒๔ ชั่วโมง ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างทันท่วงที และเป็นมืออาชีพ

๔. L : Learning (การเรียนรู้ที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑)

"ร่างกายแข็งแรง จิตใจยืดหยุ่น ทักษะพร้อมลุยโลกอนาคต"

มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสุขทั้งด้านสุขภาพ (Well-being) และทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็น เพื่อให้สามารถยืนหยัดท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว (VUCA World)

• กระบวนการดำเนินงาน:

- **พัฒนาสุขภาพองค์รวม (Physical & Mental Health):** ส่งเสริมการออกกำลังกาย โภชนาการที่ดี และการสร้างความตระหนักรู้ด้านสุขภาพจิต (Mental Health Literacy) สอนวิธีจัดการความเครียดและความผิดหวัง
- **สร้างภูมิคุ้มกันภัยยุคดิจิทัล (Cyber Immunity):** สอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) การรับมือกับการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ (Cyberbullying) และการใช้งานเทคโนโลยีอย่างปลอดภัย
- **การเรียนรู้แบบยืดหยุ่น (Resilient Learning):** ปรับกระบวนการเรียนการสอนเน้น Active Learning, การคิดวิเคราะห์ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อฝึกให้เด็กมี Growth Mindset ไม่กลัวความล้มเหลว

- **ผลลัพธ์:** นักเรียนมีสุขภาพกายที่สมบูรณ์ มีจิตใจที่ลึ้มแล้วลุกไว (Resilience) และมีทักษะในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

๕. E : Employment (ทักษะชีวิตและเส้นทางสู่อนาคต)

"ไม่ได้จบแค่ในห้องเรียน แต่ส่งศิษย์ถึงฝั่งฝันในการศึกษาต่อหรืออาชีพ"

เป้าหมายสูงสุดของการศึกษาคือการทำให้นักเรียนพึ่งพาตนเองได้ ขั้นตอนนี้คือการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนไปสู่ชีวิตจริงและการทำงาน

• กระบวนการดำเนินงาน:

- **ฝังตัวทักษะชีวิต (Life Skills Integration):** บูรณาการทักษะการเงิน (Financial Literacy), การสื่อสาร, การทำงานเป็นทีม และการตัดสินใจ เข้าไปในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
- **การแนะแนวอาชีพเชิงรุก (Career Guidance):** จัดกิจกรรม "เปิดโลกอาชีพ" (Career Day), การทำแบบทดสอบค้นหาตนเอง, และการเชิญศิษย์เก่าหรือผู้เชี่ยวชาญในอาชีพต่างๆ มาสร้างแรงบันดาลใจ
- **สร้างพันธมิตรสายอาชีพ (Vocational Pathways):** จับมือกับวิทยาลัยเทคนิค, สถาบันอุดมศึกษา หรือสถานประกอบการในท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกงาน (Internship) หรือเรียนควบคู่สองระบบ

- **ผลลัพธ์:** นักเรียนค้นพบเป้าหมายชีวิตของตนเอง มีทักษะที่ตลาดแรงงานต้องการ และสามารถเลือกเส้นทางเดินหลังจบการศึกษาได้อย่างมั่นใจ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนต่อหรือการประกอบอาชีพ

บทสรุปของ SMILE Model

SMILE Model ไม่ใช่เพียงแค่ขั้นตอนการทำงานที่แยกส่วนกัน แต่เป็น "ระบบนิเวศแห่งความสุขและการเติบโต" ที่ส่งต่อหน้าที่กันอย่างเป็นพลวัต เริ่มต้นจากครูที่ **ใส่ใจ (S)** หล่อหลอมด้วย **คุณธรรม (M)** ปกป้องด้วย **เครือข่าย (I)** พัฒนาการ **เรียนรู้ (L)** และปลายทางคือศิษย์มี **อนาคตที่มั่นคง (E)** ซึ่งจะสะท้อนกลับมาเป็น "รอยยิ้ม" (SMILE) ของทั้งตัวนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และสังคมอย่างยั่งยืน

วิธีการและเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ครูที่ปรึกษาควรใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว ที่สำคัญ ประกอบด้วย๑๑

- ๑. การเยี่ยมบ้านนักเรียน
 - ๑.๑ แบบบันทึกการเยี่ยมบ้าน (แบบ ดล.๑ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
 - ๑.๒ แบบสรุปการเยี่ยมบ้านนักเรียน (แบบ ดล.๒ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
- ๒. การประเมินพฤติกรรมโดยใช้แบบ SDQ (แบบ ดล.๓ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
 - ๒.๑ แบบประเมินพฤติกรรมโดยนักเรียน (แบบ ดล.๓/๑ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
 - ๒.๒ แบบประเมินพฤติกรรมโดยครู (แบบ ดล.๓/๒ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
 - ๒.๓ แบบประเมินพฤติกรรมโดยผู้ปกครอง(แบบดล.๓/๓ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
- ๓. ระเบียบสะสม (แบบ ดล.๔ :โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)

ข้อปฏิบัติของครู

- ๑. เก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยวิธีการหลากหลาย ครบถ้วน
- ๒. นำข้อมูลที่เก็บทั้งหมดมาวิเคราะห์ศึกษา และนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การคัดกรองนักเรียน นำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลในด้าน ผลการเรียนรู้ ด้านสุขภาพ ร่างกาย ด้านเศรษฐกิจ ด้านความคุ้มครอง พฤติกรรมด้านอารมณ์ ด้านความประพฤติ ด้าน ความสัมพันธ์กับเพื่อน และด้านความสัมพันธ์ภาพกับสังคม มาคัดกรองจัดกลุ่มนักเรียน เป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งเสริมพัฒนา และป้องกันและแก้ไข ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ตรงตามสภาพของนักเรียน โดยได้ดำเนินการคัดกรองนักเรียนทุกคนทุก ระดับชั้น โดยใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

ตารางเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน

ข้อมูลนักเรียน	กลุ่มปกติ	กลุ่มเสี่ยง	กลุ่มมีปัญหา
๑. ด้านการเรียนรู้	• ผลการเรียนรู้เฉลี่ย ๒.๐๐ ขึ้นไป• ไม่มี ๐, ร, มส ในทุกวิชา• ขาดเรียนในวิชาต่าง ๆ ไม่เกิน ๓ ครั้ง ใน ๑ วิชา/๑ ภาคเรียน• มาสายไม่เกิน ๑๐ ครั้ง ใน ๑ ภาคเรียน	• ผลการเรียนรู้ต่ำกว่า ๒.๐๐• ขาดเรียนในวิชาต่าง ๆ ๓-๕ ครั้ง ต่อ ๑ วิชา/๑ ภาคเรียน• มี ๐, ร, มส จำนวน ๑-๕ วิชา ใน ๑ ภาคเรียน• มาสายมากกว่า ๑๐ ครั้ง แต่ไม่เกิน ๑๕ ครั้ง ใน ๑ ภาคเรียน	• ผลการเรียนรู้ต่ำกว่า ๑.๐๐• ขาดเรียนในวิชาต่าง ๆ มากกว่า ๕ ครั้ง ใน ๑ ภาคเรียน• มี ๐, ร, มส, มผ มากกว่า ๕ วิชา ใน ๑ ภาคเรียน• มาสายเกิน ๑๕ ครั้ง ใน ๑ ภาคเรียน
๒. ด้านความสามารถพิเศษ	ถ้านักเรียนมีความสามารถพิเศษ จะเป็นจุดแข็งของนักเรียนในทุกกลุ่ม	ถ้านักเรียนมีความสามารถพิเศษ จะเป็นจุดแข็งของนักเรียนในทุกกลุ่ม	ถ้านักเรียนมีความสามารถพิเศษ จะเป็นจุดแข็งของนักเรียนในทุกกลุ่ม

ข้อมูลนักเรียน	กลุ่มปกติ	กลุ่มเสี่ยง	กลุ่มมีปัญหา
๓.๑ ด้านสุขภาพ (ร่างกาย)	อายุ น้ำหนัก และส่วนสูงสัมพันธ์กันตามเกณฑ์มาตรฐาน (กรมอนามัย)• ร่างกายแข็งแรง ไม่มีโรคประจำตัว	น้ำหนักผิดปกติและไม่สัมพันธ์กับส่วนสูงหรืออายุ ตามเกณฑ์มาตรฐาน (กรมอนามัย)• มีโรคประจำตัวหรือเจ็บป่วยบ่อย ๆ• มีความพิการทางกาย หรือบกพร่องด้านการได้ยิน การฟัง การมองเห็น หรืออื่น ๆ	ป่วยเป็นโรคหรือมีความพิการทางกาย มีความบกพร่องทางการได้ยิน การมองเห็น และความเจ็บป่วยหรือบกพร่องดังกล่าว มีผลกระทบต่อความสามารถด้านการเรียนในระดับมีปัญหา
๓.๒ ด้านสุขภาพจิต	โรงเรียนพิจารณาใช้แบบประเมินพฤติกรรม หรือเครื่องมืออื่น ๆ ตามความเหมาะสมกับสภาพโรงเรียน	โรงเรียนพิจารณาใช้แบบประเมินพฤติกรรม หรือเครื่องมืออื่น ๆ ตามความเหมาะสมกับสภาพโรงเรียน	โรงเรียนพิจารณาใช้แบบประเมินพฤติกรรม หรือเครื่องมืออื่น ๆ ตามความเหมาะสมกับสภาพโรงเรียน
๓.๓ ด้านพฤติกรรม	มีการแสดงพฤติกรรมเหมาะสมกับวัย และพัฒนาการ	มีพฤติกรรมแสดงออก เช่น เฉื่อยชา ขอบเก็บตัว ลังๆ โทก ฯลฯ เป็นครั้งคราว	มีพฤติกรรมแสดงออก เช่น ก้าวร้าว หนีโรงเรียน รังแกเพื่อน/สัตว์ ฯลฯ เป็นประจำ
๔. ด้านสังคม	มีทักษะชีวิตที่ดี• ปรับตัวร่วมกับผู้อื่นได้ดี• มีความรับผิดชอบต่อนตนเอง ผู้อื่น และสังคม• มีระเบียบวินัย• ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และเคารพสิทธิผู้อื่น	สามารถปรับตัวร่วมกับผู้อื่นได้บางเรื่อง บางกรณี• มักปฏิบัติตนขัดแย้งกับกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของโรงเรียน และห้องเรียน เมื่อได้รับการตักเตือนก็เลิกพฤติกรรมนั้นได้	สามารถปรับตัวร่วมกับผู้อื่นได้บางเรื่อง บางกรณี แต่มีข้อขัดแย้งสม่ำเสมอ• ก่อปัญหาให้แก่อยู่เสมอ เมื่อได้รับการตักเตือนก็ไม่หยุดหรือต่อต้าน
๕. ด้านเศรษฐกิจ	รายได้เพียงพอกับการดำรงชีพ	พ่อ หรือแม่ หรือผู้ปกครองตกงาน• รายได้น้อย• มีหนี้สิน• ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย• ไม่มีเงินรับประทานอาหารกลางวัน• อื่น ๆ คือ	พ่อ หรือแม่ หรือผู้ปกครองตกงาน• รายได้น้อย• มีหนี้สิน• ไม่มีอาหารกลางวันรับประทาน• ไม่มีเงินซื้ออุปกรณ์การเรียน• อื่น ๆ คือ
๖. ด้านการคุ้มครองนักเรียน	พ่อแม่ ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่• นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกในครอบครัว• ที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนที่ดี ไม่อยู่ใกล้แหล่งมั่วสุม หรือแหล่งเสี่ยงอันตราย	พ่อแม่แยกทางกัน หรือแต่งงานใหม่• มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อพ่อ แม่ หรือผู้ปกครอง• อาชีพพ่อแม่/ผู้ปกครองเสี่ยงต่อกฎหมาย• มีการใช้แอลกอฮอล์บางครั้ง• มีการใช้สารเสพติดหรือเล่นการพนันในครอบครัวเป็นบางครั้ง• อื่น ๆ คือ	ไม่มีผู้ดูแล• คนในครอบครัวใช้สารเสพติด/เล่นการพนัน• คนในครอบครัวเจ็บป่วยโรครุนแรง/เรื้อรัง• มีความขัดแย้งรุนแรงในครอบครัว• มีการล่วงละเมิดทางเพศ• มีการมั่วสุมทางเพศ หรือเร่ร่อน• ถูกทำร้ายทารุณ• เป็นชนกลุ่มน้อยหรือได้รับผลกระทบจากเอดส์• อื่น ๆ คือ
๗.๑ ด้านอื่น ๆ : ความปลอดภัย	เดินทางไป-กลับโรงเรียนมีรถรับส่ง หรือผู้ปกครองรับส่ง• ขับรถจักรยาน/	เดินทางไป-กลับโรงเรียนด้วยตนเอง โดยใช้รถจักรยานยนต์หรือรถประจำทาง• มีพฤติกรรมเข้าไปอยู่ในบริเวณหรือสถานที่ที่ไม่	พกพาอาวุธมาเรียน• มีประวัติทะเลาะวิวาท• ชักนำบุคคลภายนอกที่ไม่น่าไว้วางใจเข้ามาโรงเรียน• มีพฤติกรรม

ข้อมูลนักเรียน	กลุ่มปกติ	กลุ่มเสี่ยง	กลุ่มมีปัญหา
	จักรยานยนต์โดยปฏิบัติตามกฎจราจร	ปลอดภัยในโรงเรียน• ใช้ไม้บรรทัดเหล็ก มีดคัตเตอร์• อื่น ๆ คือ	รวมกลุ่มก่อความสร้างปัญหา• อื่น ๆ คือ
๗.๒ ด้านอื่น ๆ : พฤติกรรมทางเพศ	• คบเพื่อนต่างเพศตามวัยและวุฒิภาวะ• ประพฤติตนอย่างเหมาะสม โดยไม่ผิดศีลธรรมและประเพณี	• ติดต่อเพื่อนต่างเพศในแนวซู้สาว• จับคู่ชัดเจนและแยกกลุ่มอยู่ด้วยกันสองต่อสองบ่อย ๆ• มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศจนมีผลกระทบต่อการเรียน	• ติดต่อเพื่อนต่างเพศในแนวซู้สาวและมีเพศสัมพันธ์• ประพฤติตนเหมือนเพศตรงข้าม
๗.๓ ด้านอื่น ๆ : สารเสพติด	• ไม่ใช้สารเสพติดทุกชนิด	• ทดลองดื่มเบียร์ สุรา หรือสูบบุหรี่ด้วยตนเอง หรือเพื่อนชักชวน• ทะเลาะวิวาท พฤติกรรมเกร• ซึม กระสับกระส่าย หงุดหงิด• แยกตัวไม่เข้าร่วมกิจกรรม ขาดเรียน• ไม่สนใจสุขภาพและความสะอาด• ต้องการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น• คบเพื่อนกลุ่มค้ายา/เสพยา• สมาชิกในครอบครัวใช้ยา/ค้ายา	• ใช้สารเสพติด ดื่มเบียร์ สุรา หรือสูบบุหรี่เป็นครั้งคราว• มีแนวโน้มใช้สารเสพติดอื่น ๆ เช่น ยาบ้าเพิ่มขึ้น• เป็นผู้ชักชวนให้ผู้อื่นใช้สารเสพติด ดื่มเบียร์ สุรา หรือสูบบุหรี่• มีอาการทางกาย ว่างซึม• มีอาการตื้อยา ใ้ยามากขึ้น• ต้องการใ้ยา ควบคุมตนเองไม่ได้• หมกมุ่นกับการใ้ยา• ไม่สนใจการเรียน สังคม และไม่ดูแลตนเอง• เป็นผู้จัดการและจัดจำหน่ายสารเสพติด

หมายเหตุ การกำหนดเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนครูสามารถปรับให้สอดคล้องกับสภาพของชั้นเรียน

วิธีการและเครื่องมือในการคัดกรองนักเรียน

ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น ควรใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียนที่จะนำมาจัดกลุ่ม ประกอบด้วยแบบการคัดกรองนักเรียน ดังนี้

๑. แบบบันทึกการคัดกรองนักเรียน (แบบ ดล.๕/๑ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๒. แบบสรุปการคัดกรองนักเรียน (แบบ ดล.๕/๒ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๓. แบบสรุปการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนสำหรับครูประจำชั้น (แบบ ดล.๕/๓ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)

ข้อปฏิบัติของครู

๑. เก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยวิธีการหลากหลาย ครบถ้วนตามแบบที่กำหนดไว้
 ๒. นำข้อมูลที่เก็บทั้งหมดมาวิเคราะห์ศึกษาเทียบกับเกณฑ์และสรุปผลเพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามลำดับต่อไป
- ๓.๓ การป้องกันและแก้ไขปัญห ได้ทำการป้องกันและแก้ไขปัญหช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาจากการคัดกรอง โดยจัดกิจกรรมให้คำปรึกษา การสอนซ่อมเสริม การ ช่วยเหลือให้ทุนการศึกษา และใช้กิจกรรมกีฬาป้องกันและแก้ปัญหาด้านสุขภาพ และเด็กติดเกม

วิธีการและเครื่องมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

เป็นการรายงานผลการดำเนินงานโดยจัดทำเป็นโครงการหรือกิจกรรมเพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหานักเรียนที่ประสบปัญหาในด้านต่างๆ โดยใช้แบบบันทึก ดังนี้

๑. แบบรายงานผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน : กลุ่มปัญหา (แบบ ดล.๖/๑ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)

๒. แบบรายงานผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน : กลุ่มเสี่ยง (แบบ ดล.๖/๒ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)

๓. แบบรายงานผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน : กลุ่มปกติ และกลุ่มพิเศษ (แบบ ดล.๖/๓ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)

ข้อปฏิบัติของครู

๑. ให้ครูช่วยเหลือสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกเรียนร่วมกับบุคลากรในโรงเรียน หรืออาจประสานงานหน่วยงานที่ดูแลเรื่องสุขภาพ เช่น โรงพยาบาล สถานีอนามัย องค์การเอกชน เพื่อให้การดำเนินงานเหมาะสมตรงตามสภาพปัญหา

๒. ครูต้องศึกษาถึงแนวปฏิบัติของสถานศึกษาในการป้องกัน แก้ไขและให้ความช่วยเหลือลูกเรียนที่ตกอยู่ในสภาวะยากลำบากเนื่องจากมีปัญหาจากการเรียน เช่น ติด ๐ , ร , มผ , มส หรือแนวทางการป้องกันลูกเรียนที่มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนและการตั้งครรภ์โดยไม่พร้อม

๓. ให้ครูจัดทำฐานข้อมูลนักเรียนทุกคนจากกระบวนการคัดกรองตามระบบดูแล ช่วยเหลือลูกเรียน รวมทั้งมีรายชื่อนักเรียนที่มีแนวโน้มว่าจะออกกลางคันหรืออยู่ในสภาวะเสี่ยงด้านอื่น ๆ โดยมีการสนับสนุนส่งเสริมลูกเรียนที่มีความสามารถในด้านต่าง ๆ ให้เป็นเลิศ และเผื่อระวังช่วยเหลือลูกเรียนที่มีปัญหาโดยการจัดการศึกษาด้วยรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม หากไม่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ให้ส่งต่อจะเป็นภายในหรือภายนอกแล้วแต่กรณี

๔. ให้ครูทำความเข้าใจกับบิดา มารดา หรือผู้ปกครองนักเรียนที่ประสบปัญหา เพื่อร่วมกันวางแผนทางในการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาลูกเรียนและปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับลูกเรียน ในระยะยาว

๕. ให้ครูดำเนินการช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียนทุกกรณีโดยต้องไม่ผลักดันให้ ลูกเรียนออกจากสถานศึกษา (หรือใช้วิธีการแก้ปัญหาด้วยการลงโทษนักเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓) แต่ควรต้องการหาทางช่วยเหลือลูกเรียนให้แก่ลูกเรียนตามความเหมาะสม ทั้งประสานภายในและประสานหน่วยงานภายนอก ให้ช่วยเหลือเด็กได้อย่างรวดเร็วและปลอดภัย

๖. ให้ครูรายงานข้อมูลผลการดำเนินงานตามแนวปฏิบัตินี้ ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง ภาคเรียนที่ ๑ ส่งรายงานภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ภาคเรียนที่ ๒ ส่งรายงานภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม

แนวทางการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกเรียน การจัดกิจกรรมส่งเสริม ลูกเรียน มีหลายวิธีที่ครูสามารถพิจารณาดำเนินการได้แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ

๑. การจัดกิจกรรมแนะแนว

กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ซึ่งสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมแนะแนวอาจเป็นที่ห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนให้มีบรรยากาศเสมือนบ้านที่มีครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และนักเรียนเป็นดังสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน และมีการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น การรู้จักตนเองของนักเรียน การรู้จักผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมมีทักษะการตัดสินใจ ทักษะการปรับตัวและการวางแผนชีวิตเป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ครูและนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วยกัน

ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมแนะแนว จะช่วยให้ครูที่ปรึกษา รู้จักนักเรียนมากขึ้นสามารถส่งเสริมความสามารถ และป้องกันปัญหาของนักเรียนได้อีกด้วยแนวทางการจัดกิจกรรม แนะแนว มีดังนี้

แนวดำเนินการ

๑. กำหนดกิจกรรมแนะแนว โดยยึดตามความต้องการของ นักเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม แนะแนว ดังนี้

๑.๑ สสำรวจความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมแนะแนว

๑.๒ พิจารณาเลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนหรือให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้น ๆ เป็นเรื่องที่ทันสมัย

๑.๓ การจัดกิจกรรมแนะแนวแต่ละครั้งควรมีการดำเนินการเป็นหลักฐาน ทั้งก่อนดำเนินการและหลังดำเนินการ ซึ่งอาจเขียนในรูปแบบของบันทึกการจัดกิจกรรม หรืออื่น ๆ รวมทั้งให้มีการบันทึกสรุปผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมทุกครั้งซึ่งการบันทึกอาจบันทึกในแผนการจัดกิจกรรมหรือในแบบฟอร์มบันทึกที่แยกออกมาต่างหากก็ได้

๑.๔ ประเมินผลการจัดกิจกรรมและจัดทำรายงาน

๒. โรงเรียนได้กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว และมีคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งโดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนครูที่ ปรัชชาภัคดำเนินการตามนั้นแต่สามารถมีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อและวิธีการดำเนินกิจกรรมให้เหมาะสมและทันสมัยได้ด้วย

๒. การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนเป็นการพบปะกันระหว่างครูที่ ปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาดูแลอยู่ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและร่วมมือกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างบ้าน โรงเรียน และผู้ปกครองด้วยการประชุมผู้ปกครองดังกล่าวจะทำให้ นักเรียนได้รับความเอาใจใส่ดูแลจากผู้ปกครองมากขึ้น ทั้งการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพ ความสามารถมาก ยิ่งขึ้นหรือร่วมมือกับทางโรงเรียนในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหานักเรียน

แนวทางการดำเนินงาน

ครูควรจัดประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง ซึ่งการประชุมนี้มิใช่การ รายงาน สิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ ที่จะให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากขึ้น ดังนั้น สิ่งสำคัญที่ควรตระหนักในการจัดกิจกรรมประชุมก็คือ

๑. การเตรียมการ ครูควรเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะข้อมูลของนักเรียนแต่ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัด กิจกรรมที่ชัดเจน

๒. การสื่อสาร ครูควรระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง เช่น การตำหนินักเรียนหรือผู้ปกครอง การแจ้งข้อบกพร่องของนักเรียนในที่ประชุมจะเป็นการส่วนตัวก็ตาม แต่ควรเป็นการพูดที่แสดงถึงความเข้าใจในตัวนักเรียนแสดงถึงความห่วงใยใส่ใจของครูที่มีต่อนักเรียน ทุกคน และอาศัยกิจกรรมที่จะทำให้ผู้ปกครองตระหนักในความ รับผิดชอบ และต้องการปรับปรุงหรือแก้ไขในส่วนที่บกพร่องของนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการ

๑. แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมแนะแนว (แบบ ดล.๗ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)

๒. แบบบันทึกสรุปผลการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (แบบ ดล.๘ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)

๓. แบบบันทึกสรุปผลการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียน (แบบ ดล.๙ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)

๓.๔ การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน ได้ทำการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ทุกกลุ่มทั้ง กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง มีปัญหา รวมถึงกลุ่มความสามารถพิเศษ ให้มีคุณภาพสามารถพัฒนาตนเองได้ อย่างเต็มศักยภาพ

โดยจัดกิจกรรม เช่น การร้องเพลง และกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ เป็นต้น ในการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ครูควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกันแต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มี ปัญหา นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความดูแลใส่ใจอย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งการป้องกัน และการแก้ไขปัญหา โดยไม่ ปล่อยปละละเลย นักเรี ยน จนกลายเป็ นปั ญหาของสังคม การพัฒนาศักยภาพ นักเรียนของนักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมาก ในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็น บุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

วิธีการและเครื่องมือเพื่อการพัฒนาเด็ก มีหลายเทคนิค วิธีการ แต่สิ่งที่ครู จำเป็นต้องดำเนินการ มี ๒ ประการ คือ

๓.๔.๑ การให้การปรึกษาเบื้องต้น

การให้การปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียนเป็นการช่วยเหลือ ผ่อนคลายปัญหาให้ลด น้อยลง ทั้งด้านความรู้สึก ความคิดและการปฏิบัติตนของนักเรียนในทางที่ไม่ถูกต้อง โดยมุ่งหวังให้ นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีงามหรือพึงประสงค์

ปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การปรึกษาเบื้องต้นมีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือ นักเรียน ครูที่ปรึกษาควรมีความรู้และทักษะพื้นฐาน ดังนี้

- ๑) จิตวิทยาวัยรุ่น
- ๒) ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ทั้งร่างกายและจิตใจ
- ๓) กระบวนการและทักษะการปรึกษาเบื้องต้นที่สำคัญ ๆ คือ
 - การสร้างสัมพันธภาพ
 - การใช้คำถาม
 - การรับฟังทั้งเนื้อหาและความรู้สึก

๔) แนวทางการแก้ไขปัญหาของนักเรียนในแต่ละลักษณะปัญหา เช่น ด้านการ เรียน สุขภาพ ครอบครัว หรือ การใช้สารเสพติด การพนัน หนีเรียน เป็นต้น ซึ่งศึกษาค้นคว้าได้จาก เอกสารของหน่วยงานต่าง ๆ

แนวดำเนินการ

ครูควรมีความพร้อมในการให้การปรึกษาช่วยเหลือนักเรียนด้วยความรู้สึกที่ดีต่อ นักเรียน ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ การปรึกษาโดยมีกระบวนการในการปรึกษาดังนี้

กระบวนการการปรึกษา

- * สร้างสัมพันธภาพ
- * พิจารณาและทำความเข้าใจปัญหา
- * กำหนดวิธีการและดำเนินการแก้ไขปัญหา
- * ยุติการปรึกษา

การเป็นผู้ให้การปรึกษาที่ดี มีคุณภาพนั้น ครูที่ปรึกษาควรจะปฏิบัติดังนี้

๑) รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปรึกษาหรือวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน ด้านต่าง ๆ ซึ่งอาจรับการอบรมจากหน่วยงานภายนอก และโรงเรียนจัดอบรมให้

๒) หมั่นฝึกฝนทักษะการปรึกษาและพัฒนาตนอย่างสม่ำเสมอ

๓) ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการหรือความรู้ที่เกี่ยวข้อง กับการปรึกษา การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๓.๔.๒ การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียน

ในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นอกจากจะให้การปรึกษาเบื้องต้นแล้วการ จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการช่วยเหลือนักเรียนก็ เป็น สิ่ง สำคัญ เพราะจะทำให้ การช่วยเหลือนี มี ประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจของครูทุกคนและผู้ปกครองแนวดำเนินการครูสามารถคิดพิจารณากิจกรรม เพื่อการแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้หลายแนวทาง ซึ่งในที่นี้สรุปไว้ ๕ แนวทางที่จำเป็น คือ

- ๑) การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร
- ๒) การใช้กิจกรรมในห้องเรียน
- ๓) การใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
- ๔) การใช้กิจกรรมซ่อมเสริม
- ๕) การใช้กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

สำหรับข้อ ๒, ๓ และ ๕ ครูที่ปรึกษาสามารถดำเนินการด้วยตนเอง ส่วนข้อ ๑ และ ๔ จำเป็นต้องมีการประสานงานเพื่อขอความร่วมมือจากครูอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียนด้วย แต่อย่างไรก็ตามการช่วยเหลือทั้ง ๕ กิจกรรมดังกล่าว ครูสามารถขอคำแนะนำความคิดเห็นจากครูอื่น ๆ ในการจัดกิจกรรมให้ได้ผลยิ่งขึ้นการพิจารณาเลือกใช้กิจกรรม ควร คำนึงถึง

- ๑) ความเหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะปัญหา
- ๒) บุคลิกลักษณะของนักเรียนแต่ละคน
- ๓) สภาพของชั้นเรียน/โรงเรียน/ชุมชน

ข้อปฏิบัติของครู

๑. จัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาศักยภาพนักเรียนของนักเรียนด้วยตนเอง ตามเวลาตามความเหมาะสม โดยสามารถใช้เนื้อหาและวิธีการ ต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย หรือร่วมกิจกรรมเพื่อการพัฒนาศักยภาพนักเรียนของนักเรียนตามเวลาที่โรงเรียนกำหนด

๒. บันทึก รายงาน และประเมินผลการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาศักยภาพนักเรียนของนักเรียน ตามแบบต่างๆดังนี้

๒.๑ แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษา (แบบ ดล.๑๐ : โรงเรียน บ้านภูสวรรค์)

๒.๒ แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพผู้เรียน (แบบ ดล.๑๑ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสม)

๒.๓ แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมซ่อมเสริม (แบบ ดล.๑๒ :โรงเรียนบ้านภู สวรรค์)

๓.๕ การส่งต่อ โดยดำเนินการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหากรณีที่เกิดความสามารถของครู ผู้รับผิดชอบ มีการส่งต่อทั้งภายในระหว่างครูแต่ละฝ่ายแต่ละคนที่มีความถนัดและความสามารถแตกต่างกันเพื่อให้ช่วยนักเรียนได้ตรงตามสภาพปัญหา และมีการส่งต่อกภายนอกกรณีเจ็บป่วยไปให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลเสียในการพัฒนาศักยภาพนักเรียนของนักเรียนโดยครูที่ปรึกษาตามกระบวนการในข้อ ๔ นั้น อาจมีบางกรณีที่ปัญหามีความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่าง ถูกทางและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้เกิเป็นบทบาทหน้าที่ของครูหรือครูคนใดคนหนึ่งเท่านั้น ความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้น หรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยาก ต่อการแก้ไข การส่งต่อ แบ่งเป็น ๒ แบบ คือ

๓.๕.๑ การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียน ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายปกครอง เป็นต้น

๓.๕.๒ การส่งต่อกภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ให้ข้อมูลแก่พ่อ แม่ และ ผู้ปกครอง เพื่อพิจารณาดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก

สำหรับการส่งต่อภายใน หากส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองจะเป็นการแก้ไข ปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา เช่น ปัญหาเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึก ปัญหาพฤติกรรมที่ซับซ้อนหรือรุนแรง เป็นต้น ครูที่รับต่อต้องมีการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ และประสานการทำงานกับ ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ แต่หากเกิดกรณียากต่อการช่วยเหลืออีก ก็ต้องส่งต่อ ผู้เชี่ยวชาญภายนอกเช่นกัน ดังแผนภูมิแสดงกระบวนการดำเนินงานของครูแนะแนว/ฝ่ายปกครอง

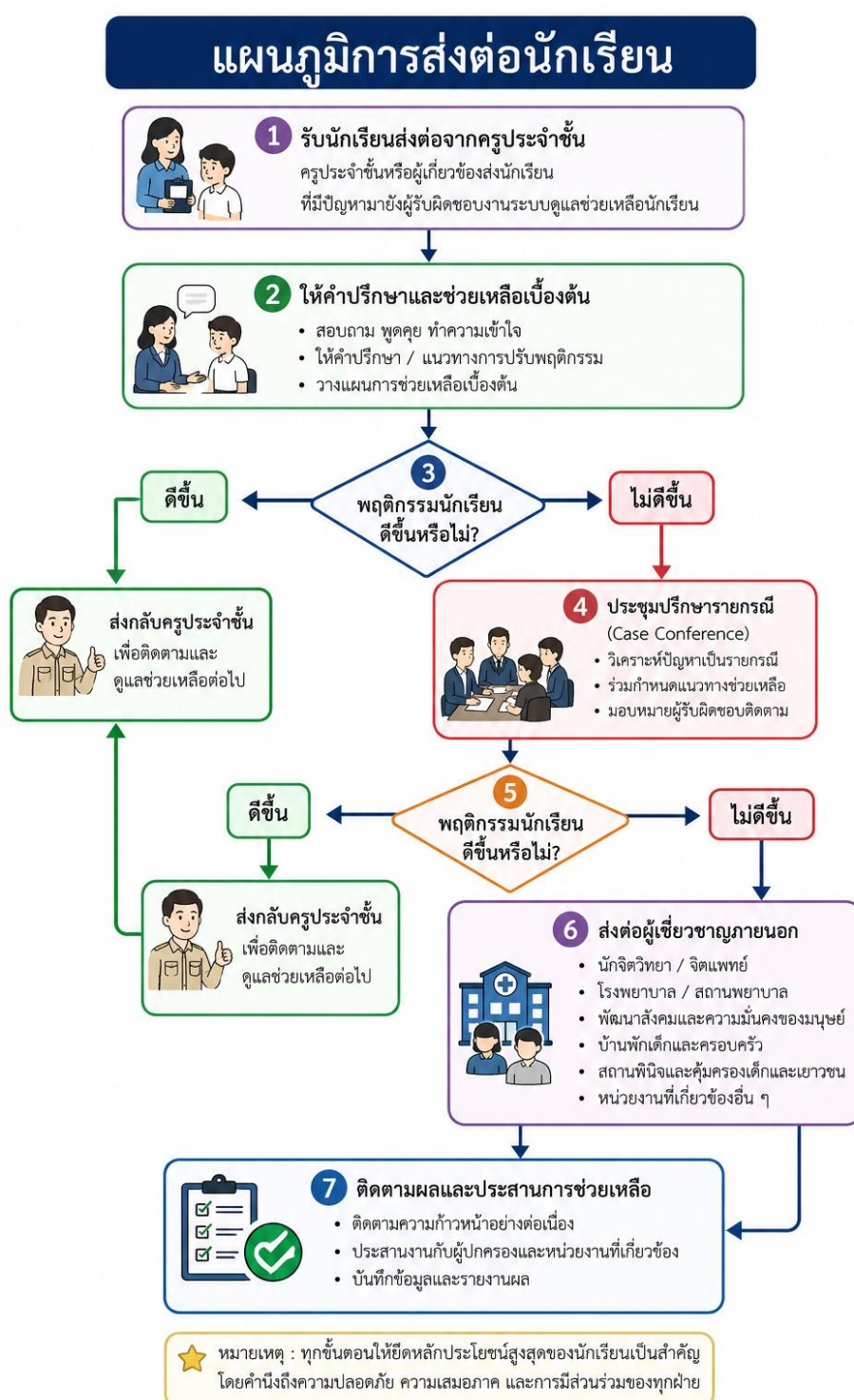
แนวทางการพิจารณาในการส่งต่อโดยครูที่ปรึกษา

การส่งนักเรียนไปพบครูอื่น ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือต่อไปนี้มีแนวทางการพิจารณา

ในการส่งต่อสำหรับครูที่ปรึกษา ดังนี้

- ๑) นักเรียนมีพฤติกรรมคงเดิมหรือไม่ดีขึ้น หรือแย่ลง แม้ว่าครูที่ปรึกษาจะดำเนินการช่วยเหลือด้วยวิธีการใด ๆ
- ๒) นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา เช่น นัดให้มาพบแล้วไม่มาตามนัดอยู่เสมอ ให้ทำกิจกรรมเพื่อการช่วยเหลือก็ไม่ยินดีร่วมกิจกรรมใด ๆ เป็นต้น
- ๓) ปัญหาของนักเรียนที่เป็นเรื่องเฉพาะด้าน เช่น เกี่ยวข้องกับความรู้สึกรู้สึก ความซับซ้อนของสภาพจิตใจที่จำเป็นต้องให้การช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดและได้รับการบำบัดทางจิตวิทยาควรพิจารณาส่งต่อให้ผู้มีความรู้เฉพาะทางเพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือต่อไป

แผนภูมิการส่งต่อนักเรียน

ข้อปฏิบัติของครูที่ปรึกษา

เมื่อได้ดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าวข้างต้นแล้ว พบว่ามีปัญหาไม่สามารถดำเนินการได้อีกต่อไปให้ดำเนินการส่งต่อ โดยปรึกษาหารือกับหัวหน้าฝ่ายและพิจารณาความเหมาะสมของผู้เกี่ยวข้องที่จะส่งต่อนักเรียน

เครื่องมือการดำเนินงาน แบบบันทึกการส่งต่อ (แบบ ดล.๑๓ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)

๔. การประเมินผลการปฏิบัติงาน (Assessment - A) การประเมินผลการปฏิบัติงานระบบ

ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรดำเนินการประเมินทั้งระบบ เพื่อให้ทราบประสิทธิภาพของโครงการจึงควรประเมินสิ่งต่างๆ ตามลำดับของความสำเร็จ ดังนี้

๔.๑ สะท้อน และสรุปผลการดำเนินงาน

๔.๒ ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน

๔.๓ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับต่าง ๆ เช่น ระดับสหวิทยาเขต/ เครือข่าย/เขต คุณภาพกลุ่มโรงเรียน กลุ่มความร่วมมือทางวิชาการและเขตพื้นที่ การศึกษา สถานีตำรวจโรงพยาบาลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕. การเผยแพร่ขยายผล (Network and participation - N)

๕.๑ สรุป / รายงานผลการดำเนินงาน และนำผลไปใช้ปรับปรุงพัฒนา

๕.๒ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ผลการดำเนินงาน

๕.๓ รายงานผล และ เผยแพร่การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนอื่นสามารถดูได้เป็นแบบอย่าง

๕.๔ นำผลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ เผยแพร่

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม

๑. แบบบันทึกการเยี่ยมบ้าน (แบบ ดล.๑ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๒. แบบสรุปการเยี่ยมบ้านนักเรียน (แบบ ดล.๒ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๓. แบบประเมินพฤติกรรมโดยนักเรียน (แบบ ดล.๓/๑ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๔. แบบประเมินพฤติกรรมโดยครู (แบบ ดล.๓/๒ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๕. แบบประเมินพฤติกรรมโดยผู้ปกครอง (แบบ ดล.๓/๓ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๖. ระเบียบสะสม (แบบ ดล.๔ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๗. แบบบันทึกการคัดกรองนักเรียน (แบบ ดล.๕/๑ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๘. แบบสรุปการคัดกรองนักเรียน (แบบ ดล.๕/๒ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๙. แบบสรุปการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนสำหรับครูประจำชั้น (แบบ ดล.๕/๓ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๑๐. แบบรายงานผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน:กลุ่มปัญหา (แบบ ดล.๖/๑ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๑๑. แบบรายงานผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน:กลุ่มเสี่ยง (แบบ ดล.๖/๒ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๑๒. แบบรายงานผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน:กลุ่มปกติและกลุ่มพิเศษ (แบบ ดล.๖/๓ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๑๓. แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมแนะแนว (แบบ ดล.๗ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๑๔. แบบบันทึกสรุปผลการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (แบบ ดล.๘ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๑๕. แบบบันทึกสรุปผลการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียน (แบบ ดล.๙ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๑๖. แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษา (แบบ ดล.๑๐ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๑๗. แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพผู้เรียน (แบบ ดล.๑๑ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๑๘. แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมซ่อมเสริม (แบบ ดล.๑๒ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๑๙. แบบบันทึกการส่งต่อ (แบบ ดล.๑๓ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๒๐. แบบประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (แบบ ดล.๑๔ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)
๒๑. แบบบันทึกผลการประชุมสะท้อนผลการปฏิบัติงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (แบบ ดล.๑๕ : โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม)

၂၅၂၅

๓. ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว

- ☐ รักใคร่กันดี ☐ ขัดแย้งทะเลาะกันบางครั้ง ☐ ขัดแย้งทะเลาะกันบ่อยครั้ง ☐ ห่างเหิน
☐ ขัดแย้งและทำร้ายร่างกายบางครั้ง ☐ ขัดแย้งและทำร้ายร่างกายบ่อยครั้ง ☐ อื่น ๆ.....

๓.๑ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

สมาชิก	สนิทสนม	เฉยๆ	ห่างเหิน	ขัดแย้ง
บิดา				
มารดา				
พี่/น้องชาย				
พี่/น้องสาว				
ปู่/ย่า/ตา/ยาย				
ญาติ				
อื่นๆ				

๓.๒ มีเวลาอยู่ร่วมกันกี่ชั่วโมงต่อวัน.....

๓.๓ ภาระงานความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีต่อครอบครัว.....

๓.๔ กิจกรรมยามว่างหรืองานอดิเรก.....

๓.๕ กรณีที่ผู้ปกครองไม่อยู่บ้านฝากเด็กนักเรียนอยู่บ้านกับใคร

๔. รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนบาท นักเรียนได้รับค่าใช้จ่ายจาก.....

นักเรียนทำงานหารรายได้ อาชีพ..... รายได้วันละ..... บาท

นักเรียนได้เงินมาโรงเรียนวันละ..... บาท

๕. พฤติกรรมความเสี่ยง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

๕.๒ สุขภาพ

☐ ร่างกายไม่แข็งแรง ☐ มีโรคประจำตัวหรือเจ็บป่วยบ่อย ☐ มีภาวะทุพโภชนาการ

☐ ป่วยเป็นโรคร้ายแรง/เรื้อรัง ☐ สมรรถภาพทางร่างกายต่ำ

๕.๓ สวัสดิการหรือความปลอดภัย (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☐ พ่อแม่แยกทางกันหรือแต่งงานใหม่ ☐ เล่นการพนัน

☐ มีบุคคลในครอบครัวเจ็บป่วยด้วยโรคร้ายแรง/เรื้อรัง/ติดต่อกัน ☐ บุคคลในครอบครัวติด

สารเสพติด

☐ บุคคลในครอบครัวเล่นการพนัน ☐ มีความขัดแย้ง/ทะเลาะกันใน

ครอบครัว ☐ ความขัดแย้งและมีการใช้ความรุนแรงในครอบครัว ☐ ไม่มีผู้ดูแล

☐ ถูกทารุณ/ทำร้ายจากบุคคลในครอบครัว/เพื่อนบ้าน ☐ ถูกล่อลวงละเมิดทางเพศ

☐ ถูกทารุณ/ทำร้ายจากบุคคลในครอบครัว/เพื่อนบ้าน

๕.๔ ระยะทางระหว่างบ้านไปโรงเรียน กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง ชม นาที

๕.๕ การเดินทางของนักเรียน (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☐ ผู้ปกครองมาส่ง ☐ รถโดยสารประจำทาง ☐ รถจักรยานยนต์ ☐ รถโรงเรียน

☐ รถยนต์ ☐ รถจักรยาน ☐ เดิน ☐ อื่นๆ

- ๕.๖ ภาระงานความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีต่อครอบครัว (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
- ☐ ช่วยงานบ้าน ☐ ช่วยดูแลคนเจ็บป่วย/พิการ ☐ ช่วยค้าขายเล็กๆน้อยๆ
- ☐ ทำงานพิเศษแถวบ้าน
- ☐ ช่วยงานในนาไร่ ☐ อื่นๆ
- ๕.๗ กิจกรรมยามว่างหรืองานอดิเรก (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
- ☐ ดูทีวี/ฟังเพลง ☐ ไปเที่ยวห้าง/ดูหนัง ☐ อ่านหนังสือ ☐ ไปหาเพื่อน/เพื่อน
- ☐ แว่น/สกี้อย ☐ เล่นเกม คอมพิวเตอร์/มือถือ ☐ ไปสวนสาธารณะ ☐ เล่นดนตรี
- ☐ อื่นๆ
- ๕.๘ พฤติกรรมการใช้สารเสพติด (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
- ☐ คบเพื่อนในกลุ่มที่ใช้สารเสพติด ☐ สมาชิกในครอบครัวข้องเกี่ยวกับยาเสพติด
- ☐ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ใช้สารเสพติด ☐ ปัจจุบันเกี่ยวข้องกับสารเสพติด
- ☐ เป็นผู้ติดบุหรี่ สุรา หรือการใช้สารเสพติดอื่นๆ
- ๕.๙ พฤติกรรมการใช้ความรุนแรง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
- ☐ มีการทะเลาะวิวาท ☐ ก้าวร้าว เกร ☐ ทะเลาะวิวาทเป็นประจำ
- ☐ ทำร้ายร่างกายผู้อื่น ☐ ทำร้ายร่างกายตนเอง ☐ อื่นๆ
- ๕.๑๐ พฤติกรรมทางเพศ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
- ☐ อยู่ในกลุ่มขายบริการ ☐ ใช้เครื่องมือสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับด้านเพศเป็นเวลานานและบ่อยครั้ง
- ☐ ขายบริการทางเพศ ☐ หมกมุ่นในการใช้เครื่องมือสื่อสารที่เกี่ยวข้องทางเพศ
- ☐ มีการมั่วสุมทางเพศ ☐ ตั้งครรภ์
- ๕.๑๑ การติดเกม (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
- ☐ เล่นเกมเกินวันละ ๑ ชั่วโมง ☐ ขาดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
- ☐ เก็บตัว แยกตัวจากกลุ่มเพื่อน ☐ ใช้จ่ายเงินผิดปกติ
- ☐ อยู่ในกลุ่มเพื่อนติดเกม ☐ ร้านเกมอยู่ใกล้บ้านหรือโรงเรียน
- ☐ เล่นเกมเกินวันละ ๒ ชั่วโมง ☐ หมกมุ่น จังจี้ในการเล่นเกม
- ☐ ใช้เงินสิ้นเปลือง โกหก ลักขโมยเงินเพื่อเล่นเกม ☐ อื่นๆ.....
- ๕.๑๒ การเข้าถึงสื่อคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้จากที่อยู่อาศัย
- ☐ สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้จากที่อยู่อาศัย ☐ ไม่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้จากที่อยู่อาศัย
- ๕.๑๓ การใช้เครื่องมือสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์
- ☐ ใช้โซเชียลมีเดีย/เกม (ไม่เกินวันละ ๓ ชั่วโมง) ☐ ใช้โซเชียลมีเดีย/เกม (วันละ ๓ ชั่วโมงขึ้นไป)
๖. ข้อห่วงใยของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน
-
-
-

๗. สิ่งที่คุณปกครองต้องการให้โรงเรียนช่วยเหลือนักเรียน

☐ ด้านการเรียน ☐ ด้านพฤติกรรม ☐ ด้านเศรษฐกิจ (เช่น ขอรับทุน) อื่น ๆ

๘. ความช่วยเหลือที่ครอบครัวเคยได้รับจากหน่วยงานหรือต้องการได้รับการช่วยเหลือ

☐ มากที่สุด ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ ไม่จำเป็น

วันที่บันทึกข้อมูล...../...../.....

ผู้ให้ข้อมูลนักเรียน.....

(.....)

เกี่ยวข้องกับนักเรียนเป็น(.....)

ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล.....

(.....)

ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่...../.....

แผนที่ทางไปบ้านนักเรียน หรือรูปถ่ายบ้านนักเรียน

แผนที่บ้านนักเรียน	
รูปภาพนักเรียน และครูที่ปรึกษา ๑	รูปภาพนักเรียน และครูที่ปรึกษา ๒

แบบสรุปการเยี่ยมบ้านนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ประจำปีการศึกษา

โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

จำนวนนักเรียน คน ชาย คน หญิง คน

รายการ	ข้อมูล / รายละเอียดที่พบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑. บ้านที่อาศัย	๑.๑ บ้านตนเอง		
	๑.๒ อาศัยอยู่กับผู้อื่น		
๒. ลักษณะบ้าน	๒.๑ บ้านชั้นเดียว		
	๒.๒ บ้านสองชั้น		
	๒.๓ ลักษณะแบบอื่น ๆ		
๓. สภาพแวดล้อมของบ้าน	๓.๑ ดี		
	๓.๒ พอใช้		
	๓.๓ ไม่ดี		
	๓.๔ ควรปรับปรุง		
๔. สภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	๔.๑ อยู่ร่วมกับบิดาและมารดา		
	๔.๒ อยู่กับบิดา		
	๔.๓ อยู่กับมารดา		
	๔.๔ อยู่ตามลำพัง		
	๔.๕ อยู่กับผู้อื่น		
๕. อาชีพของผู้ปกครอง	๕.๑ เกษตรกรรม		
	๕.๒ ค้าขาย		
	๕.๓ รับราชการ		
	๕.๔ รับจ้าง		
	๕.๕ อื่น ๆ		
๖. สถานที่ทำงานของบิดา-มารดา	๖.๑ ในอำเภอเดียวกัน		
	๖.๒ ในจังหวัดเดียวกัน		
	๖.๓ ต่างจังหวัด		
๗. สถานภาพของบิดา-มารดา	๗.๑ บิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน		
	๗.๒ บิดาและมารดาหย่าร้างกัน		

รายการ	ข้อมูล / รายละเอียดที่พบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๘. โรคประจำตัว	๗.๓ บิดาถึงแก่กรรม		
	๗.๔ มารดาถึงแก่กรรม		
	๗.๕ บิดาและมารดาถึงแก่กรรม		
	๘.๑ มี		
	๘.๒ ไม่มี		
๙. ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว	๙.๑ อบอุ่น		
	๙.๒ เฉย ๆ		
	๙.๓ ห่างเหิน		
	๙.๔ อื่น ๆ		
๑๐. ความรู้สึกของผู้ปกครองต่อนักเรียน	๑๐.๑ พอใจ		
	๑๐.๒ เฉย ๆ		
	๑๐.๓ ไม่พอใจ		
	๑๐.๔ อื่น ๆ		
๑๑. วิธีการที่ผู้ปกครองอบรมเลี้ยงดูนักเรียน	๑๑.๑ เข้มงวดกวดขัน		
	๑๑.๒ ตามใจ		
	๑๑.๓ ใช้เหตุผล		
	๑๑.๔ ปล่อยปละละเลย		
	๑๑.๕ อื่น ๆ		
๑๒. การปฏิบัติตนของนักเรียนขณะอยู่ที่บ้าน	๑๒.๑ อ่านหนังสือทำการบ้าน		
	๑๒.๒ ช่วยงานผู้ปกครอง		
	๑๒.๓ ทำงานบ้าน		
	๑๒.๔ ไม่ช่วยงานเลย		
	๑๒.๕ อื่น ๆ		
๑๓. หน้าที่รับผิดชอบของนักเรียนภายในบ้าน	๑๓.๑ มีหน้าที่ประจำ		
	๑๓.๒ ทำเป็นครั้งคราว		
	๑๓.๓ ไม่มี		
๑๔. รายได้ของครอบครัวผู้ปกครอง (ต่อปี)	๑๔.๑ น้อยกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท		
	๑๔.๒ ๒๐,๐๐๐ – ๒๖,๙๙๙ บาท		
	๑๔.๓ ๒๗,๐๐๐ บาทขึ้นไป		
๑๕. รายได้ในการใช้จ่ายของครอบครัว	๑๕.๑ เพียงพอ		
	๑๕.๒ ไม่เพียงพอในบางครั้ง		
	๑๕.๓ ขัดสน		
๑๖. การหารายได้พิเศษของนักเรียน	๑๖.๑ ไม่มีรายได้พิเศษ		

รายการ	ข้อมูล / รายละเอียดที่พบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑๗. ลักษณะเพื่อนเล่นที่บ้านของนักเรียนโดยปกติ	๑๖.๒ มีรายได้พิเศษ ๑๗.๑ เพื่อนรุ่นเดียวกัน ๑๗.๒ เพื่อนรุ่นน้อง ๑๗.๓ เพื่อนรุ่นพี่ ๑๗.๔ เพื่อนทุกรุ่น		
๑๘. การเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียน	๑๘.๑ เดิน ๑๘.๒ รถจักรยาน ๑๘.๓ รถจักรยานยนต์ ๑๘.๔ รถรับ-ส่ง / รถโดยสาร ๑๘.๕ อื่น ๆ		
๑๙. ความต้องการของผู้ปกครองเมื่อนักเรียนจบ ม.๓ หรือ ม.๖	๑๙.๑ ศึกษาต่อ ๑๙.๒ ประกอบอาชีพ ๑๙.๓ อื่น ๆ		
๒๐. ทศนคติและความรู้สึกของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียน	๒๐.๑ พอใจ ๒๐.๒ เฉย ๆ ๒๐.๓ ไม่พอใจ		
๒๑. ในครอบครัวนักเรียนสนิทสนมกับใครมากที่สุด	๒๑.๑ พ่อ ๒๑.๒ แม่ ๒๑.๓ พี่ ๒๑.๔ น้อง ๒๑.๕ บุคคลอื่น		
๒๒. เมื่อนักเรียนมีปัญหาจะปรึกษาใคร	๒๒.๑ พ่อ ๒๒.๒ แม่ ๒๒.๓ พี่ ๒๒.๔ น้อง ๒๒.๕ บุคคลอื่น		
๒๓. ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองต่อโรงเรียน	๒๓.๑ ด้านพฤติกรรมนักเรียน ๒๓.๒ ด้านการจัดการเรียนการสอน ๒๓.๓ ด้านบรรยากาศและสถานที่		

รายการ	ข้อมูล / รายละเอียดที่พบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	๒๓.๔ ด้านการบริหารงาน โรงเรียน		
	๒๓.๕ ด้านอื่น ๆ		

จำนวนนักเรียนทั้งหมด คน

ลงชื่อ ครูประจำชั้น
(.....)

แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนโดยนักเรียน (SDQ)

(ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง)

ชื่อ-สกุล (ด.ช./ด.ญ.) ชั้น เลขที่

วัน/เดือน/ปีเกิด เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ○ ท้ายหัวข้อให้ครบทุกข้อ ตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในช่วง ๖ เดือนที่ผ่านมา

ข้อ	พฤติกรรมประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
๑	ฉันพยายามจะทำตัวดีกับคนอื่น ฉันใส่ใจความรู้สึกคนอื่น	☐	☐	☐
๒	ฉันอยู่ไม่นิ่ง ฉันนั่งนิ่ง ๆ ไม่ได้	☐	☐	☐
๓	ฉันปวดศีรษะ ปวดท้อง หรือไม่สบายบ่อย ๆ	☐	☐	☐
๔	ฉันเต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้คนอื่น (ของกิน เกม ปากกา เป็นต้น)	☐	☐	☐
๕	ฉันโกรธแค้น และมักอารมณ์เสีย	☐	☐	☐
๖	ฉันชอบอยู่กับตัวเอง ฉันชอบเล่นคนเดียวหรืออยู่ตามลำพัง	☐	☐	☐
๗	ฉันมักทำตามที่คุณอื่นบอก	☐	☐	☐
๘	ฉันขี้กังวล	☐	☐	☐
๙	ใคร ๆ ก็ฟังฉันได้ถ้าเขาเสียใจ อารมณ์ไม่ดีหรือไม่สบายใจ	☐	☐	☐
๑๐	ฉันอยู่ไม่สุข วุ่นวาย	☐	☐	☐
๑๑	ฉันมีเพื่อนสนิท	☐	☐	☐
๑๒	ฉันมีเรื่องทะเลาะวิวาทบ่อย ฉันทำให้คนอื่นทำอย่างที่ผมต้องการได้	☐	☐	☐
๑๓	ฉันไม่มีความสุข ท้อแท้ ร้องไห้บ่อย	☐	☐	☐
๑๔	เพื่อน ๆ ส่วนมากชอบฉัน	☐	☐	☐
๑๕	ฉันวอกแวกง่าย ฉันรู้สึกว่าไม่มีสมาธิ	☐	☐	☐
๑๖	ฉันกังวลเวลาอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้น และเสียความเชื่อมั่นในตนเองง่าย	☐	☐	☐
๑๗	ฉันใจดีกับเด็กที่เล็กกว่า	☐	☐	☐
๑๘	มีคนว่าฉันโกหก หรือขี้โกงบ่อย ๆ	☐	☐	☐
๑๙	เด็ก ๆ คนอื่นล้อเลียนหรือรังแกฉัน	☐	☐	☐
๒๐	ฉันมักจะอาสาช่วยเหลือคนอื่น (พ่อแม่ ครู เด็กคนอื่น)	☐	☐	☐
๒๑	ฉันคิดก่อนทำ	☐	☐	☐
๒๒	ฉันเอาของคนอื่นในบ้าน ที่โรงเรียน หรือที่อื่น ๆ	☐	☐	☐
๒๓	ฉันเข้ากับผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเด็กวัยเดียวกัน	☐	☐	☐
๒๔	ฉันขี้กลัว รู้สึกหวาดกลัวได้ง่าย	☐	☐	☐
๒๕	ฉันทำงานได้จนเสร็จ ความตั้งใจในการทำงานของฉันดี	☐	☐	☐

เธอมีอย่างอื่นที่จะบอกอีกหรือไม่.....

- คะแนนด้านที่ ๑ [] แปลผล.....
- คะแนนด้านที่ ๒ [] แปลผล.....
- คะแนนด้านที่ ๓ [] แปลผล.....
- คะแนนด้านที่ ๔ [] แปลผล.....
- รวมคะแนนทั้ง ๔ ด้าน [] แปลผล.....

คะแนนความสามารถทางสังคม [] แปลผล.....

โดยรวมนักเรียนคิดว่า ตัวเองมีปัญหาในด้านใดด้านหนึ่งต่อไปนี้หรือไม่

ด้านอารมณ์ ด้านสมาธิ ด้านพฤติกรรม หรือความสามารถเข้ากับผู้อื่น

- ☐ ไม่
- ☐ ใช่ มีปัญหาเล็กน้อย
- ☐ ใช่ มีปัญหาชัดเจน
- ☐ ใช่ มีปัญหาอย่างมาก

ถ้าตอบว่า "ไม่" ไม่ต้องตอบคำถามข้อต่อไป

ถ้าตอบว่า "ใช่" กรุณาตอบข้อต่อไป

ปัญหานี้เกิดมานานเท่าไรแล้ว

- ☐ น้อยกว่า ๑ เดือน
- ☐ ๑-๕ เดือน
- ☐ ๖-๑๒ เดือน
- ☐ มากกว่า ๑ ปี

ปัญหานี้ทำให้เรารู้สึกไม่สบายใจหรือไม่

- ☐ ไม่เลย
- ☐ เล็กน้อย
- ☐ ค่อนข้างมาก
- ☐ มาก

ปัญหานี้รบกวนชีวิตประจำวันของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้หรือไม่

รายการ	ไม่	เล็กน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
ความเป็นอยู่ที่บ้าน	☐	☐	☐	☐
การคบเพื่อน	☐	☐	☐	☐
การเรียนในห้องเรียน	☐	☐	☐	☐
กิจกรรมยามว่าง	☐	☐	☐	☐

ปัญหานี้ทำให้คนรอบข้างเกิดความยุ่งยากหรือไม่ (ครอบครัว เพื่อน ครู เป็นต้น)

- ☐ ไม่เลย
- ☐ เล็กน้อย
- ☐ ค่อนข้างมาก
- ☐ มาก

ลายเซ็น

(.....)

นักเรียน

วันที่ เดือน พ.ศ.

คะแนนรวมแบบประเมินด้านหลัง [] แปลผล.....

แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนโดยครู (SDQ)
(สำหรับครูเป็นผู้ประเมินนักเรียน)

ข้อมูลทั่วไป

รายการ รายละเอียด

ชื่อ-สกุล นักเรียนที่ได้รับการประเมิน (ด.ช./ด.ญ.....)

ชั้น..... เลขที่..... วัน / เดือน / ปีเกิด.....

เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ○ ท้ายหัวข้อให้ครบทุกข้อ ที่ตรงกับลักษณะของเด็กในช่วง ๖ เดือนที่ผ่านมา

ข้อ	พฤติกรรมประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
๑	ห่วงใยความรู้สึกของคนอื่น	○	○	○
๒	อยู่ไม่นิ่ง นิ่งนิ่ง ๆ ไม่ได้	○	○	○
๓	มักจะบ่นว่าปวดศีรษะ ปวดท้อง หรือไม่สบาย	○	○	○
๔	เต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน (ขนม ของเล่น ดินสอ เป็นต้น)	○	○	○
๕	มักจะอาละวาด หรือโมโหร้าย	○	○	○
๖	ค่อนข้างแยกตัว ชอบเล่นคนเดียว	○	○	○
๗	เชื่อฟัง มักจะทำตามผู้ใหญ่ต้องการ	○	○	○
๘	กังวลใจหลายเรื่อง ดูวิตกกังวลเสมอ	○	○	○
๙	เป็นที่พึ่งได้เวลาที่คนอื่นเสียใจ อารมณ์ไม่ดี หรือไม่สบายใจ	○	○	○
๑๐	อยู่ไม่สุข รุนวายเป็นอย่างมาก	○	○	○
๑๑	มีเพื่อนสนิท	○	○	○
๑๒	มักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับเด็กอื่น หรือรังแกเด็กอื่น	○	○	○
๑๓	ดูไม่มีความสุข ท้อแท้ ร้องไห้บ่อย	○	○	○
๑๔	เป็นที่ชื่นชอบของเพื่อน	○	○	○
๑๕	วอกแวกง่าย สมาธิสั้น	○	○	○
๑๖	เครียด ไม่ยอมห่างเวลาอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้น และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	○	○	○
๑๗	ใจดีกับเด็กที่เล็กกว่า	○	○	○
๑๘	ชอบโกหก หรือขี้โกง	○	○	○
๑๙	ถูกเด็กคนอื่นล้อเลียนหรือรังแก	○	○	○
๒๐	ชอบอาสาช่วยเหลือคนอื่น (พ่อแม่ ครู เด็กคนอื่น)	○	○	○

ข้อ	พฤติกรรมประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
๒๑	คิดก่อนทำ	○	○	○
๒๒	ขโมยของที่บ้าน ที่โรงเรียน หรือที่อื่น	○	○	○
๒๓	เข้ากับผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเด็กวัยเดียวกัน	○	○	○
๒๔	ซื่กลัว รู้สึกหวาดกลัวได้ง่าย	○	○	○
๒๕	ทำงานได้จนเสร็จ มีความตั้งใจในการทำงาน	○	○	○

คุณมีความเห็นหรือความกังวลอื่นอีกหรือไม่

รายการ	คะแนน	แปลผล
คะแนนด้านที่ ๑		
คะแนนด้านที่ ๒		
คะแนนด้านที่ ๓		
คะแนนด้านที่ ๔		
รวมคะแนนทั้ง ๔ ด้าน		

คะแนนสัมพันธภาพทางสังคม.....แปลผล.....

โดยรวมคุณคิดว่า เด็กมีปัญหาในด้านใดด้านหนึ่งต่อไปนี้หรือไม่

ด้านอารมณ์ ด้านสมาธิ ด้านพฤติกรรม หรือความสามารถเข้ากับผู้อื่น

- ☐ ไม่
- ☐ ใช่ มีปัญหาเล็กน้อย
- ☐ ใช่ มีปัญหาชัดเจน
- ☐ ใช่ มีปัญหาอย่างมาก

ถ้าตอบว่า "ไม่" ไม่ต้องตอบข้อต่อไป

ถ้าตอบว่า "ใช่" กรุณาตอบข้อต่อไปนี้

ปัญหานี้เกิดขึ้นมานานเท่าไรแล้ว

- ☐ น้อยกว่า ๑ เดือน
- ☐ ๑-๕ เดือน
- ☐ ๖-๑๒ เดือน
- ☐ มากกว่า ๑ ปี

ปัญหานี้ทำให้เด็กรู้สึกไม่สบายใจหรือไม่

- ☐ ไม่เลย
- ☐ เล็กน้อย
- ☐ ค่อนข้างมาก
- ☐ มาก

ปัญหานี้รบกวนชีวิตประจำวันของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้หรือไม่

รายการ	ไม่	เล็กน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
ความเป็นอยู่ที่บ้าน	○	○	○	○
การคบเพื่อน	○	○	○	○
การเรียนรู้ในห้องเรียน	○	○	○	○
กิจกรรมยามว่าง	○	○	○	○

ปัญหาของเด็กทำให้คุณหรือชั้นเรียนเกิดความยุ่งยากหรือไม่

- ☐ ไม่เลย
- ☐ เล็กน้อย
- ☐ ค่อนข้างมาก
- ☐ มาก

ลายเซ็น
(.....)

ครูผู้สอน / ครูที่ปรึกษา

วันที่ เดือน พ.ศ.

คะแนนรวมแบบประเมินด้านหลัง..... แปลผล.....

แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนโดยผู้ปกครอง (SDQ)
(สำหรับผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินนักเรียน)

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ-สกุล นักเรียนที่ได้รับการประเมิน (ด.ช./ด.ญ.....
ชั้น.....เลขที่.....วัน / เดือน / ปีเกิด.....

เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ○ ท้ายหัวข้อให้ครบทุกข้อที่ตรงกับลักษณะของเด็กในช่วง ๖ เดือนที่ผ่านมา

ข้อ	พฤติกรรมประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
๑	ห่วงใยความรู้สึกของคนอื่น	○	○	○
๒	อยู่ไม่นิ่ง นิ่งนิ่ง ๆ ไม่ได้	○	○	○
๓	มักจะบ่นว่าปวดศีรษะ ปวดท้อง หรือไม่สบาย	○	○	○
๔	เต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน (ขนม ของเล่น ดินสอ เป็นต้น)	○	○	○
๕	มักจะอาละวาด หรือโมโหง่าย	○	○	○
๖	ค่อนข้างแยกตัว ชอบเล่นคนเดียว	○	○	○
๗	เชื่อฟัง มักจะทำตามผู้ใหญ่ต้องการ	○	○	○
๘	กังวลใจหลายเรื่อง ดูวิตกกังวลเสมอ	○	○	○
๙	เป็นที่พึ่งได้เวลาที่คนอื่นเสียใจ อารมณ์ไม่ดี หรือไม่สบายใจ	○	○	○
๑๐	อยู่ไม่สุข วุ่นวายอย่างมาก	○	○	○
๑๑	มีเพื่อนสนิท	○	○	○
๑๒	มักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับเด็กอื่น หรือรังแกเด็กอื่น	○	○	○
๑๓	ดูไม่มีความสุข ท้อแท้ ร้องไห้บ่อย	○	○	○
๑๔	เป็นที่ชื่นชอบของเพื่อน	○	○	○
๑๕	วอกแวกง่าย สมาธิสั้น	○	○	○
๑๖	เครียด ไม่ยอมห่างเวลาอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้น และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	○	○	○
๑๗	ใจดีกับเด็กที่เล็กกว่า	○	○	○
๑๘	ชอบโกหก หรือขี้โกง	○	○	○
๑๙	ถูกเด็กคนอื่นล้อเลียนหรือรังแก	○	○	○
๒๐	ชอบอาสาช่วยเหลือคนอื่น (พ่อแม่ ครู เด็กคนอื่น)	○	○	○
๒๑	คิดก่อนทำ	○	○	○

ข้อ	พฤติกรรมประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
๒๒	ขโมยของที่บ้าน ที่โรงเรียน หรือที่อื่น	☐	☐	☐
๒๓	เข้ากับผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเด็กวัยเดียวกัน	☐	☐	☐
๒๔	ซึ่กลัว รู้สึกหวาดกลัวได้ง่าย	☐	☐	☐
๒๕	ทำงานได้จนเสร็จ มีความตั้งใจในการทำงาน	☐	☐	☐

คุณมีความเห็นหรือความกังวลอื่นอีกหรือไม่

.....

.....

สรุปคะแนน

รายการ	คะแนน	แปลผล
คะแนนด้านที่ ๑		
คะแนนด้านที่ ๒		
คะแนนด้านที่ ๓		
คะแนนด้านที่ ๔		
รวมคะแนนทั้ง ๔ ด้าน		

โดยรวมคุณคิดว่า เด็กมีปัญหาในด้านใดด้านหนึ่งต่อไปนี้หรือไม่
ด้านอารมณ์ ด้านสมาธิ ด้านพฤติกรรม หรือความสามารถเข้ากับผู้อื่น

- ☐ ไม่
- ☐ ใช่ มีปัญหาเล็กน้อย
- ☐ ใช่ มีปัญหาชัดเจน
- ☐ ใช่ มีปัญหาอย่างมาก

ถ้าตอบว่า "ไม่" ไม่ต้องตอบข้อต่อไป

ถ้าตอบว่า "ใช่" กรุณาตอบข้อต่อไปนี้
ปัญหานี้เกิดขึ้นมานานเท่าไรแล้ว

- ☐ น้อยกว่า ๑ เดือน
- ☐ ๑-๕ เดือน
- ☐ ๖-๑๒ เดือน
- ☐ มากกว่า ๑ ปี

ปัญหานี้ทำให้เด็กรู้สึกไม่สบายใจหรือไม่

- ☐ ไม่เลย
- ☐ เล็กน้อย
- ☐ ค่อนข้างมาก
- ☐ มาก

ปัญหานี้รบกวนชีวิตประจำวันของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้หรือไม่

รายการ	ไม่	เล็กน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
ความเป็นอยู่ที่บ้าน	☐	☐	☐	☐
การคบเพื่อน	☐	☐	☐	☐
การเรียนในห้องเรียน	☐	☐	☐	☐
กิจกรรมยามว่าง	☐	☐	☐	☐

ปัญหาของเด็กทำให้คุณหรือครอบครัวเกิดความยุ่งยากหรือไม่

- ☐ ไม่เลย
- ☐ เล็กน้อย
- ☐ ค่อนข้างมาก
- ☐ มาก

ลายเซ็น

(.....)

พ่อ / แม่ / อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

วันที่ เดือน พ.ศ.

คะแนนรวมแบบประเมินด้านหลัง..... แปลผล.....

การให้คะแนนและการแปลผล (SDQ)

การให้คะแนนแยกตามรายด้าน

๑. ด้านอารมณ์

ข้อ	รายการประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
๓	มักจะบ่นว่าปวดศีรษะ ปวดท้อง หรือไม่สบายบ่อย ๆ	๐	๑	๒
๘	ขี้กังวล	๐	๑	๒
๑๓	ไม่มีความสุข ท้อแท้ ร้องไห้บ่อย	๐	๑	๒
๑๖	กังวลเวลาอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้น และเสียความเชื่อมั่นในตนเองง่าย	๐	๑	๒
๒๔	ขี้กลัว รู้สึกหวาดกลัวได้ง่าย	๐	๑	๒
ปกติ		เสี่ยง	มีปัญหา	
๐ - ๕		๖	๗ - ๑๐	

รวมคะแนน..... จัดอยู่ในกลุ่ม ☐ ปกติ ☐ เสี่ยง ☐ มีปัญหา

๒. ด้านความประพฤติ / เกเร

ข้อ	รายการประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
๕	โกรธแค้น และมักอารมณ์เสีย	๐	๑	๒
๗	มักทำตามที่คุณอื่นบอก	๒	๑	๐
๑๒	มีเรื่องทะเลาะวิวาทบ่อย ทำให้คนอื่นทำอย่างที่ต้องการได้	๐	๑	๒
๑๘	มีคนว่าชอบโกหก หรือขี้โกงบ่อย ๆ	๐	๑	๒
๒๒	เอาของคนอื่นในบ้าน ที่โรงเรียน หรือที่อื่น ๆ	๐	๑	๒
ปกติ		เสี่ยง	มีปัญหา	
๐ - ๔		๕	๖ - ๑๐	

รวมคะแนน..... จัดอยู่ในกลุ่ม ☐ ปกติ ☐ เสี่ยง ☐ มีปัญหา

๓. ด้านพฤติกรรมไม่อยู่นิ่ง

ข้อ	รายการประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
๒	อยู่ไม่นิ่ง นิ่งนิ่ง ๆ ไม่ได้	๐	๑	๒
๑๐	อยู่ไม่สุข วุ่นวาย	๐	๑	๒
๑๕	วอกแวกง่าย รู้สึกว่าไม่มีสมาธิ	๐	๑	๒
๒๑	คิดก่อนทำ	๒	๑	๐
๒๕	ทำงานได้จนเสร็จ มีความตั้งใจในการทำงาน	๒	๑	๐
ปกติ		เสี่ยง	มีปัญหา	
๐ - ๕		๖	๗ - ๑๐	

รวมคะแนน..... จัดอยู่ในกลุ่ม ☐ ปกติ ☐ เสี่ยง ☐ มีปัญหา

๔. ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน

ข้อ	รายการประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
๖	ชอบอยู่กับตัวเอง ชอบเล่นคนเดียวหรืออยู่ตามลำพัง	๐	๑	๒
๑๑	มีเพื่อนสนิท	๒	๑	๐
๑๔	เป็นที่ชื่นชอบของเพื่อน	๒	๑	๐
๑๙	ถูกเด็กคนอื่นล้อเลียนหรือรังแก	๐	๑	๒
๒๓	เข้ากับผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเด็กวัยเดียวกัน	๐	๑	๒

ปกติ	เสียง	มีปัญหา
๐ - ๓	๔	๕ - ๑๐

รวมคะแนน..... จัดอยู่ในกลุ่ม ☐ ปกติ ☐ เสียง ☐ มีปัญหา

๕. ด้านสัมพันธภาพทางสังคม

ข้อ	รายการประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
๑	พยายามจะทำตัวดีกับคนอื่น ใส่ใจความรู้สึกคนอื่น	๐	๑	๒
๔	เต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้คนอื่น (ของกิน เกม ปากกา เป็นต้น)	๐	๑	๒
๙	เป็นที่พึ่งได้เวลาที่คนอื่นเสียใจ อารมณ์ไม่ดีหรือไม่สบายใจ	๐	๑	๒
๑๗	ใจดีกับเด็กที่เล็กกว่า	๐	๑	๒
๒๐	มักจะอาสาช่วยเหลือผู้อื่น (พ่อแม่ ครู เด็กคนอื่น)	๐	๑	๒

ปกติ	เสียง	มีปัญหา
๔ - ๑๐	๓	๐ - ๒

รวมคะแนน..... จัดอยู่ในกลุ่ม ☐ ปกติ ☐ เสียง ☐ มีปัญหา

สรุปการให้คะแนนและการแปลผลในภาพรวม (นักเรียนประเมินตนเอง)

รายการประเมิน	ปกติ	เสียง	มีปัญหา
คะแนนรวมพฤติกรรมที่เป็นปัญหา (จากคะแนนรวมพฤติกรรม ๔ ด้าน)	๐ - ๑๖	๑๗ - ๑๘	๑๙ - ๔๐

คะแนนรวมพฤติกรรมแต่ละด้าน

รายการ	ปกติ	เสียง	มีปัญหา
๑. คะแนนพฤติกรรมด้านอารมณ์	๐ - ๕	๖	๗ - ๑๐
๒. คะแนนพฤติกรรมด้านความประพฤติ/เกร	๐ - ๔	๕	๖ - ๑๐
๓. คะแนนพฤติกรรมไม่อยู่นิ่ง	๐ - ๕	๖	๗ - ๑๐
๔. คะแนนพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน	๐ - ๓	๔	๕ - ๑๐

คะแนนพฤติกรรมด้านสัมพันธภาพทางสังคม (คะแนนจุดแข็ง)

คะแนน	การแปลผล
๔ - ๑๐	เป็นจุดแข็ง
ต่ำกว่า ๓	ไม่มีจุดแข็ง

ประเมินว่ามีความเรื่อรัง ส่งผลกระทบต่อบุคคลรอบตัวเด็ก มีผลต่อสัมพันธภาพทางสังคม และชีวิตประจำวันของเด็ก

ในการประเมินว่าตัวเองมีปัญหาด้านอารมณ์ ด้านสมาธิ ด้านพฤติกรรม หรือความสามารถเข้ากับผู้อื่นได้

- ถ้าตอบว่า “ไม่” ไม่ต้องคิดคะแนนข้อต่อไป
- ถ้าตอบว่า “ใช่” ให้พิจารณาแบบประเมินในหัวข้อต่อไปนี้
 - ปัญหานี้ทำให้รู้สึกไม่สบายใจหรือไม่
 - ปัญหานี้รบกวนชีวิตประจำวันในด้านต่าง ๆ หรือไม่

ใน ๒ หัวข้อนี้ ถ้าตอบว่า

- ไม่เลย = ๐ คะแนน
- เล็กน้อย = ๐ คะแนน
- ค่อนข้างมาก = ๑ คะแนน
- มาก = ๒ คะแนน

ข้อความ	ไม่เคย	เล็กน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
ปัญหานี้ทำให้รู้สึกไม่สบายใจ	๐	๐	๑	๒
ปัญหานี้รบกวนชีวิตประจำวันในด้านต่าง ๆ				
• ความเป็นอยู่ที่บ้าน	๐	๐	๑	๒
• การคบเพื่อน	๐	๐	๑	๒
• การเรียนในห้องเรียน	๐	๐	๑	๒
• กิจกรรมยามว่าง	๐	๐	๑	๒

สรุปการแปลผลด้านหลัง

คะแนนรวม	การแปลผล
๐ คะแนน	ไม่รุนแรง / รุนแรงเล็กน้อย
๑ - ๒ คะแนน	รุนแรงปานกลาง
๓ คะแนนขึ้นไป	รุนแรงมาก

การแปลผลแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก ฉบับครู / ผู้ปกครองประเมินนักเรียน
แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก ฉบับครูประเมินนักเรียน

รายการประเมิน	ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา
คะแนนรวม	๐ - ๑๕	๑๖ - ๑๗	๑๘ - ๔๐
คะแนนพฤติกรรมด้านอารมณ์	๐ - ๓	๔	๕ - ๑๐
คะแนนพฤติกรรมเกร	๐ - ๓	๔	๕ - ๑๐
คะแนนพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง	๐ - ๕	๖	๗ - ๑๐

รายการประเมิน	ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา
คะแนนพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน	๐ - ๕	๖	๗ - ๑๐
คะแนนพฤติกรรมด้านสัมพันธภาพทางสังคม	๔ - ๑๐ (มีจุดแข็ง)	๓	๐ - ๒ (ไม่มีจุดแข็ง)

แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก ฉบับผู้ปกครองประเมินนักเรียน

รายการประเมิน	ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา
คะแนนรวม	๐ - ๑๕	๑๖ - ๑๗	๑๘ - ๔๐
คะแนนพฤติกรรมด้านอารมณ์	๐ - ๓	๔	๕ - ๑๐
คะแนนพฤติกรรมเกร	๐ - ๓	๔	๕ - ๑๐
คะแนนพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง	๐ - ๕	๖	๗ - ๑๐
คะแนนพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน	๐ - ๕	๖	๗ - ๑๐
คะแนนพฤติกรรมด้านสัมพันธภาพทางสังคม	๔ - ๑๐ (มีจุดแข็ง)	๓	๐ - ๒ (ไม่มีจุดแข็ง)

ระเบียบสะสม
โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม

๑. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ นามสกุล
เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา
วัน/เดือน/ปีเกิด
หมู่โลหิต สถานที่เกิด (อำเภอ/จังหวัด)

ข้อมูลบิดา

ชื่อ นามสกุล
เกิดปี อาชีพ
() มีชีวิต () ถึงแก่กรรมเมื่อ

ข้อมูลมารดา

ชื่อ นามสกุล
เกิดปี อาชีพ
() มีชีวิต () ถึงแก่กรรมเมื่อ

สถานภาพสมรสของบิดา-มารดา

☐ จดทะเบียนสมรส ☐ ไม่ได้จดทะเบียนสมรส

ที่อยู่ของนักเรียน

บ้านเลขที่ ซอย ถนน
แขวง/ตำบล เขต/อำเภอ จังหวัด
โทรศัพท์

ผู้ปกครอง

ชื่อ เกิดปี อาชีพ
เกี่ยวข้องกับ สำเร็จการศึกษา
ประกอบอาชีพ ตำแหน่ง
รายได้

ที่อยู่ผู้ปกครอง

บ้านเลขที่ ซอย ถนน
แขวง/ตำบล เขต/อำเภอ จังหวัด
โทรศัพท์

เพื่อนสนิทของนักเรียน

คนที่ ๑ ชื่อ

สถานที่ติดต่อถนน

แขวง/ตำบลเขต/อำเภอ

จังหวัดโทรศัพท์

คนที่ ๒ ชื่อ

สถานที่ติดต่อถนน

แขวง/ตำบลเขต/อำเภอ

จังหวัดโทรศัพท์

บุคคลที่นักเรียนไว้วางใจมากที่สุด

ชื่อสถานที่ติดต่อ

โทรศัพท์

บุคคลที่ติดต่อได้ในกรณีฉุกเฉิน

ชื่อที่อยู่

ซอยถนนแขวง/ตำบล

เขต/อำเภอจังหวัดโทรศัพท์

นักเรียนได้รับค่าใช้จ่ายจาก

.....

.....

๒. ข้อมูลด้านการศึกษา

ชั้น	ผลการเรียน	วิชาที่ชอบ	วิชาที่ไม่ชอบ	ความสามารถพิเศษ	การเข้าร่วมกิจกรรมในและนอกโรงเรียน

ทุนการศึกษา

ชั้น	ปีการศึกษา	ชื่อทุน	มูลค่า	เงื่อนไขการรับทุน

การวางแผนเป้าหมายในอนาคต

ชั้น	เป้าหมายการศึกษา	เป้าหมายอาชีพ	เหตุผล

๓. ข้อมูลด้านสุขภาพ

ประวัติการเจ็บป่วย

โรคประจำตัว	อาหาร/ยา/สารที่แพ้	การเจ็บป่วยและอุบัติเหตุ

ชั้น	พฤษภาคม น้ำหนัก (กก.)	พฤษภาคม ส่วนสูง (ซม.)	ธันวาคม น้ำหนัก (กก.)	ธันวาคม ส่วนสูง (ซม.)

๔. ข้อมูลด้านบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพที่ประเมิน	คะแนน	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
๑. รักษาสุขภาพอนามัยของตนเอง		☐	☐	☐
๒. รักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อม		☐	☐	☐
๓. มั่นใจในตนเอง		☐	☐	☐
๔. ควบคุมอารมณ์		☐	☐	☐
๕. อดทน		☐	☐	☐
๖. ซื่อสัตย์		☐	☐	☐
๗. ขยัน		☐	☐	☐
๘. การแก้ปัญหาและการตัดสินใจ		☐	☐	☐
๙. คิดริเริ่มสร้างสรรค์		☐	☐	☐
๑๐. มีเหตุผล		☐	☐	☐
๑๑. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์		☐	☐	☐
๑๒. แสวงหาความรู้		☐	☐	☐
๑๓. ตรงต่อเวลา		☐	☐	☐
๑๔. เสียสละเพื่อส่วนรวม		☐	☐	☐
๑๕. มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น		☐	☐	☐
๑๖. ทำงานร่วมกับผู้อื่น		☐	☐	☐
๑๗. ประหยัด		☐	☐	☐
๑๘. มีสัมมาคารวะ		☐	☐	☐
๑๙. มีระเบียบวินัย		☐	☐	☐
๒๐. กล้าคิดกล้าทำ		☐	☐	☐
๒๑. ร่าเริงแจ่มใส		☐	☐	☐
๒๒. พึ่งตนเอง		☐	☐	☐
๒๓. มีนิสัยรักการทำงาน		☐	☐	☐

แบบบันทึกการคัดกรองนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม
(การศึกษาข้อมูลจากระเบียนสะสม แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) และอื่น ๆ)

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่

๑. ด้านการเรียน

- ☐ กลุ่มปกติ ☐ กลุ่มเสี่ยง ☐ กลุ่มมีปัญหา

กลุ่มเสี่ยง

- ☐ ผลการเรียนเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๕๐ ☐ มาเรียนสายมากกว่า ๕-๑๐ ครั้ง ใน ๑ ภาคเรียน
☐ ไม่เข้าเรียนในวิชาต่าง ๆ ๓-๕ ครั้ง ต่อ ๑ รายวิชา ☐ มี ๐, ร, มส. จำนวน ๑-๕ วิชา ใน ๑ ภาคเรียน
☐ อ่านหนังสือไม่คล่อง ☐ อื่น ๆ คือ

กลุ่มมีปัญหา

- ☐ ผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า ๑.๐๐ ☐ อ่านหนังสือไม่ออก ☐ เขียนหนังสือไม่ถูกต้อง สะกดคำผิดแม้แต่คำง่าย ๆ
☐ ไม่เข้าใจบทเรียนทุกวิชา ☐ ไม่เข้าเรียนในวิชาต่าง ๆ มากกว่า ๕ ครั้ง ต่อ ๑ วิชา
☐ มี ๐, ร, มส., มผ. มากกว่า ๕ วิชา ใน ๑ ภาคเรียน ☐ มาเรียนสายมากกว่า ๑๐ ครั้ง ใน ๑ ภาคเรียน
☐ อื่น ๆ คือ

๒. ด้านความสามารถพิเศษ

- ☐ มี คือ
☐ ไม่ชัดเจนในความสามารถด้าน

๓. ด้านสุขภาพ

- ☐ กลุ่มปกติ ☐ กลุ่มเสี่ยง ☐ กลุ่มมีปัญหา

กลุ่มเสี่ยง

- ☐ น้ำหนักผิดปกติและไม่สัมพันธ์กับส่วนสูงหรืออายุ ☐ เจ็บป่วยบ่อย ๆ ☐ ร่างกายไม่แข็งแรง
☐ ด้านสายตา (สั้น / เอียง) ☐ ด้านการรับฟัง ☐ อื่น ๆ คือ

กลุ่มมีปัญหา

- ☐ ป่วยเป็นโรคร้ายแรง/เรื้อรัง หรือพิการทางกาย ☐ มีความบกพร่องทางการได้ยิน
☐ มีความบกพร่องทางการมองเห็น ☐ ความเจ็บป่วยที่มีผลกระทบต่อการเรียน
☐ บกพร่องด้านการพูด/ด้านภาษา ☐ ออทิสติก ☐ พิการซ้ำซ้อน

๔. ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม
(พิจารณาจากแบบประเมิน SDQ)

รายการ	กลุ่มปกติ	กลุ่มเสี่ยง	กลุ่มมีปัญหา
๔.๑ ด้านอารมณ์	☐	☐	☐
๔.๒ ด้านความประพฤติ	☐	☐	☐
๔.๓ ด้านพฤติกรรมไม่อยู่นิ่ง	☐	☐	☐
๔.๔ ด้านบุคลิกภาพและความสัมพันธ์กับเพื่อน	☐	☐	☐
ผลรวมทั้ง ๔ ด้าน	☐	☐	☐
๔.๕ ด้านสัมพันธ์ภาพทางสังคม	☐	☐	☐

๕. ด้านเศรษฐกิจ

☐ กลุ่มปกติ ☐ กลุ่มเสี่ยง ☐ กลุ่มมีปัญหา

กลุ่มเสี่ยง

☐ บิดาหรือมารดาตกงาน ☐ รายได้น้อย (๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน) ☐ ใช้จ่ายแบบฟุ่มเฟือย
☐ ได้เงินมาโรงเรียนวันละ บาท ☐ อื่น ๆ คือ

กลุ่มมีปัญหา

☐ รายได้ครอบครัวต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท/เดือน ☐ ไม่มีอาหารกลางวันรับประทาน
☐ บิดาและมารดาตกงาน ☐ ไม่มีเงินซื้ออุปกรณ์การเรียน ☐ ถูกบังคับให้ขายแรงงานหรือใช้แรงงานเด็ก
☐ อื่น ๆ คือ

๖. ด้านการคุ้มครองนักเรียน

☐ กลุ่มปกติ ☐ กลุ่มเสี่ยง ☐ กลุ่มมีปัญหา

กลุ่มเสี่ยง

☐ อยู่หอพัก ☐ บิดามารดาแยกทางกัน หรือแต่งงานใหม่ ☐ มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อบิดาหรือมารดา
☐ อาชีพผู้ปกครองเสี่ยงต่อกฎหมาย ☐ มีการใช้แอลกอฮอล์บางครั้ง ☐ มีการใช้สารเสพติดหรือเล่นการพนัน
ในครอบครัวเป็นบางครั้ง ☐ ที่พักอยู่ในชุมชนแออัดหรือใกล้แหล่งมั่วสุม

กลุ่มมีปัญหา

☐ ไม่มีผู้ดูแล ☐ มีบุคคลในครอบครัวใช้สารเสพติด/เล่นการพนัน ☐ มีบุคคลในครอบครัวเจ็บป่วยด้วยโรค
รุนแรง/เรื้อรัง ☐ มีความขัดแย้งและมีการใช้ความรุนแรงในครอบครัว ☐ มีการล่วงละเมิดทางเพศ
☐ มีการมั่วสุมทางเพศ ☐ เร่ร่อน ☐ ถูกทำร้ายทารุณ ☐ เด็กชนกลุ่มน้อย ☐ ได้รับผลกระทบจากเอดส์
☐ อื่น ๆ

๗. ด้านสารเสพติด

☐ กลุ่มปกติ ☐ กลุ่มเสี่ยง ☐ กลุ่มมีปัญหา

กลุ่มเสี่ยง

- ☐ ทะเลาะวิวาท ☐ พฤติกรรมเกเร ☐ ซึม กระสับกระส่าย หงุดหงิด ☐ แยกตัวไม่เข้าร่วมกิจกรรม
☐ ไม่สนใจสุขภาพและความสะอาด ☐ ต้องการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ☐ คบเพื่อนในกลุ่มค้ายา/เสพยา
☐ สมาชิกในครอบครัวใช้ยา/ค้ายา ☐ เป็นผู้ติดยาหรือสุรา

กลุ่มมีปัญหา

- ☐ มีอาการทางกาย ง่วงซึม ☐ มีอาการติดยา ใช้ยามากขึ้น ☐ ต้องการใช้จ่าย ควบคุมตนเองไม่ได้
☐ หมกมุ่นการใช้ยา ☐ ไม่สนใจการเรียน สังคม ไม่ดูแลตนเอง/ขาดเรียน

๘. ด้านความปลอดภัย

- ☐ กลุ่มปกติ ☐ กลุ่มเสี่ยง ☐ กลุ่มมีปัญหา

กลุ่มเสี่ยง

- ☐ เดินทางมาโรงเรียนด้วยรถจักรยานยนต์ด้วยตนเอง
- ☐ ซ้อน ๓ คน
 - ☐ ไม่มีใบขับขี่
 - ☐ ไม่สวมหมวกกันน็อก
 - ☐ ขับรถเร็วเกินกำหนด
 - ☐ ไม่มีไฟหน้า/ไฟท้าย
 - ☐ ไม่มีกระจกมองหลัง
- ☐ มีพฤติกรรมเข้าไปอยู่ในบริเวณหรือสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยในโรงเรียน
☐ ใช้ไม้บรรทัดเหล็ก หรือมีดคัตเตอร์
☐ อื่น ๆ คือ

กลุ่มมีปัญหา

- ☐ พกพาอาวุธมาโรงเรียน ☐ มีประวัติทะเลาะวิวาท ☐ ชักนำบุคคลภายนอกเข้ามาในโรงเรียน
☐ มีพฤติกรรมรวมกลุ่มก่อวินาศกรรม ☐ อื่น ๆ คือ

๙. ด้านเพศ

- ☐ กลุ่มปกติ ☐ กลุ่มเสี่ยง ☐ กลุ่มมีปัญหา

กลุ่มเสี่ยง

- ☐ อยู่ในกลุ่มประพาดเหมือนเพศตรงข้าม ☐ ทำงานพิเศษที่ล่อแหลมต่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศ
☐ จับคู่ชัดเจนและแยกกลุ่มอยู่ด้วยกันสองต่อสองบ่อยครั้ง ☐ อยู่ในกลุ่มชายบริการ
☐ มีพฤติกรรมอยู่ด้วยกันสองคนนอกเวลาเรียนบ่อยครั้ง

กลุ่มมีปัญหา

- ☐ ประพาดเหมือนเพศตรงข้าม ☐ ขาดเรียนไปกับคู่ของตนเสมอ ๆ ☐ อยู่ด้วยกัน ☐ ตั้งครรภ์
☐ ชายบริการทางเพศ ☐ มีการมั่วสุมทางเพศ

แบบสรุปการคัดกรองนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม
(จากผลการคัดกรองนักเรียน ดล. ๕/๑และอื่น ๆ)

ชื่อชั้นเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด คน

๑. ด้านการเรียน

- ☐ กลุ่มปกติ จำนวน คน ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน คน
☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวน คน

๒. ด้านความสามารถพิเศษ

- ☐ มีความสามารถพิเศษ จำนวน คน ☐ ไม่ชัดเจนในความสามารถ จำนวน คน

๓. ด้านสุขภาพ

- ☐ กลุ่มปกติ จำนวน คน ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน คน
☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวน คน

๔. ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม

(พิจารณาจากแบบประเมิน SDQ)

๔.๑ ด้านอารมณ์

- ☐ กลุ่มปกติ จำนวน คน ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน คน
☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวน คน

๔.๒ ด้านความประพฤติ

- ☐ กลุ่มปกติ จำนวน คน ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน คน
☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวน คน

๔.๓ ด้านพฤติกรรมไม่อยู่นิ่ง

- ☐ กลุ่มปกติ จำนวน คน ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน คน
☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวน คน

๔.๔ ด้านบุคลิกภาพและความสัมพันธ์กับเพื่อน

- ☐ กลุ่มปกติ จำนวน คน ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน คน
☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวน คน

ผลรวมทั้ง ๔ ด้าน

- ☐ กลุ่มปกติ จำนวน คน ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน คน
☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวน คน

๔.๕ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม

- ☐ กลุ่มปกติ จำนวน คน ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน คน
☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวน คน

๕. ด้านเศรษฐกิจ

- ☐ กลุ่มปกติ จำนวน คน
- ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน คน
- ☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวน คน

๖. ด้านการคุ้มครองนักเรียน

- ☐ กลุ่มปกติ จำนวน คน
- ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน คน
- ☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวน คน

๗. ด้านสารสนเทศ

- ☐ กลุ่มปกติ จำนวน คน
- ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน คน
- ☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวน คน

๘. ด้านความปลอดภัย

- ☐ กลุ่มปกติ จำนวน คน
- ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน คน
- ☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวน คน

๙. ด้านเพศ

- ☐ กลุ่มปกติ จำนวน คน
- ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน คน
- ☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวน คน

สรุปผลการคัดกรองนักเรียน

กลุ่ม	จำนวน (คน)	หมายเหตุ
☐ กลุ่มปกติ		
☐ กลุ่มเสี่ยง		
☐ กลุ่มมีปัญหา		ด้าน.....

ลงชื่อ..... ผู้สรุปผล

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่...../...../.....

แบบสรุปการคัดกรองและการช่วยเหลือนักเรียนสำหรับครูประจำชั้น

ชื่อชั้นเรียน ชั้น

ข้อมูลสภาพปัญหาจากการสปรคัดกรองนักเรียน

๑. ด้านการเรียน ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน.....คน ☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวนคน
๒. ด้านความสามารถพิเศษ ☐ มี จำนวน.....คน ☐ ไม่ชัดเจน จำนวนคน
๓. ด้านสุขภาพ ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวนคน ☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวนคน
๔. ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม
 - ๔.๑ ด้านอารมณ์ ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน.....คน ☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวนคน
 - ๔.๒ ด้านความประพฤติ ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน.....คน ☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวนคน
 - ๔.๓ ด้านพฤติกรรมไม่อยู่นิ่ง ☐ กลุ่มเสี่ยง.....คน ☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวนคน
 - ๔.๔ ด้านบุคลิกภาพและความสัมพันธ์กับเพื่อน
 - ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน.....คน ☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวนคน
 - ๔.๕ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม
 - ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน.....คน ☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวนคน
๕. ด้านเศรษฐกิจ ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน.....คน ☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวนคน
๖. ด้านการคุ้มครองนักเรียน ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน.....คน ☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวนคน
๗. ด้านสารเสพติด ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวนคน ☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวนคน
๘. ด้านความปลอดภัย ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวน.....คน ☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวนคน
๙. ด้านเพศ ☐ กลุ่มเสี่ยง จำนวนคน ☐ กลุ่มมีปัญหา จำนวนคน

แผนการช่วยเหลือนักเรียน

- ☐ กิจกรรมในห้องเรียน
- ☐ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- ☐ กิจกรรมซ่อมเสริม
- ☐ กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
- ☐ กิจกรรมส่วนร่วมกับผู้ปกครอง

ผลการจัดกิจกรรม

๑. ด้านการเรียน จัดกิจกรรม จำนวนครั้ง กับนักเรียนจำนวนคน
นักเรียนพัฒนา/มีความก้าวหน้าขึ้นคน นักเรียนที่ยังไม่มีพัฒนา/มีความก้าวหน้าขึ้นคน
๒. ด้านความสามารถพิเศษ จัดกิจกรรม จำนวนครั้ง กับนักเรียนจำนวนคน
นักเรียนพัฒนา/มีความก้าวหน้าขึ้นคน นักเรียนที่ยังไม่มีพัฒนา/มีความก้าวหน้าขึ้นคน
๓. ด้านสุขภาพ จัดกิจกรรม จำนวนครั้ง กับนักเรียนจำนวนคน
นักเรียนพัฒนา/มีความก้าวหน้าขึ้นคน นักเรียนที่ยังไม่มีพัฒนา/มีความก้าวหน้าขึ้นคน
๔. ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม จัดกิจกรรม จำนวนครั้ง กับนักเรียนจำนวนคน
นักเรียนพัฒนา/มีความก้าวหน้าขึ้นคน นักเรียนที่ยังไม่มีพัฒนา/มีความก้าวหน้าขึ้นคน
๕. ด้านเศรษฐกิจ จัดกิจกรรม จำนวนครั้ง กับนักเรียนจำนวนคน
นักเรียนพัฒนา/มีความก้าวหน้าขึ้นคน นักเรียนที่ยังไม่มีพัฒนา/มีความก้าวหน้าขึ้นคน
๖. ด้านการคุ้มครองนักเรียน จัดกิจกรรม จำนวนครั้ง กับนักเรียนจำนวนคน

นักเรียนพัฒนา/มีความก้าวหน้าขึ้นคน นักเรียนที่ยังไม่มีพัฒนา/มีความก้าวหน้าขึ้น ...คน

๗. ด้านสารสนเทศ จัดกิจกรรม จำนวนครั้ง กับนักเรียนจำนวนคน

นักเรียนพัฒนา/มีความก้าวหน้าขึ้นคน นักเรียนที่ยังไม่มีพัฒนา/มีความก้าวหน้าขึ้น ...คน

๘. ด้านความปลอดภัย จัดกิจกรรม จำนวนครั้ง กับนักเรียนจำนวนคน

นักเรียนพัฒนา/มีความก้าวหน้าขึ้นคน นักเรียนที่ยังไม่มีพัฒนา/มีความก้าวหน้าขึ้นคน

๙. ด้านเพศ จัดกิจกรรม จำนวนครั้ง กับนักเรียนจำนวนคน

นักเรียนพัฒนา/มีความก้าวหน้าขึ้นคน นักเรียนที่ยังไม่มีพัฒนา/มีความก้าวหน้าขึ้นคน

ลงชื่อ.....

(.....) ครูผู้รายงาน

...../...../.....

แบบรายงานผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาวุฒิกรรณนักเรียน : กลุ่มปัญหา

ชื่อนักเรียนชั้น

ข้อมูลสภาพปัญหาวุฒิกรรณนักเรียนที่ค้นพบ

ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับสภาพปัญหาที่ค้นพบ

- ☐ ด้านการเรียน.....
- ☐ ด้านสุขภาพ.....
- ☐ ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม
- ☐ ด้านอารมณ์ ☐ ด้านพฤติกรรมไม่อยู่นิ่ง ☐ ด้านความประพฤติ
- ☐ ด้านบุคลิกภาพและความสัมพันธ์กับเพื่อน ☐ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม

รายละเอียด

.....

.....

- ☐ ด้านเศรษฐกิจ.....
- ☐ ด้านการคุ้มครองนักเรียน.....
- ☐ ด้านสารเสพติด.....
- ☐ ด้านความปลอดภัย.....
- ☐ ด้านเพศ.....
- ☐ กิจกรรมในห้องเรียน.....
- ☐ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....
- ☐ กิจกรรมซ่อมเสริม.....
- ☐ กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน.....
- ☐ กิจกรรมการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง.....

ผลการจัดกิจกรรม

.....

.....

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการต่อไป

.....

.....

.....

แบบรายงานผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน : กลุ่มเสี่ยง

ชื่อนักเรียนชั้น

ข้อมูลสภาพปัญหาพฤติกรรมนักเรียนที่ค้นพบ

- ☐ ด้านการเรียน
- ☐ ด้านสุขภาพ
- ☐ ด้านความสามารถพิเศษ
- ☐ มีความสามารถพิเศษ จำนวน คน
 - ☐ ไม่ชัดเจนในความสามารถ จำนวน คน

รายละเอียด

☐ ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม

- ☐ ด้านอารมณ์ ☐ ด้านความประพฤติ ☐ ด้านพฤติกรรมไม่อยู่นิ่ง ☐ ด้านบุคลิกภาพและความสัมพันธ์กับ
เพื่อน ☐ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม

รายละเอียด

☐ ด้านเศรษฐกิจ

☐ ด้านการคุ้มครองนักเรียน

☐ ด้านสารเสพติด

☐ ด้านความปลอดภัย

☐ ด้านเพศ

☐ กิจกรรมในห้องเรียน รายละเอียด

☐ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายละเอียด

☐ กิจกรรมซ่อมเสริม รายละเอียด

☐ กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน รายละเอียด

☐ กิจกรรมการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง รายละเอียด

ผลการจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการต่อไป

.....

.....

.....

แบบรายงานผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน : กลุ่มปกติ/กลุ่มพิเศษ
ชื่อนักเรียนชั้น.....

ข้อมูลสภาพปัญหาพฤติกรรมนักเรียนที่ค้นพบ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับสภาพปัญหาที่พบ

- ☐ ด้านการเรียน ☐ ด้านสุขภาพ ☐ ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม
- ☐ ด้านอารมณ์
 - ☐ ด้านพฤติกรรมไม่อยู่นิ่ง
 - ☐ ด้านความประพฤติ
 - ☐ ด้านบุคลิกภาพและความสัมพันธ์กับเพื่อน
 - ☐ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม
- ☐ ด้านเศรษฐกิจ ☐ ด้านการคุ้มครองนักเรียน ☐ ด้านสารเสพติด
- ☐ ด้านความปลอดภัย ☐ ด้านเพศ

รายละเอียดสภาพปัญหาที่ค้นพบ

.....
.....

- ☐ กิจกรรมในห้องเรียน ☐ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ☐ กิจกรรมซ่อมเสริม
- ☐ กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ☐ กิจกรรมการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง

รายละเอียดแผนการช่วยเหลือ

.....
.....

ผลการจัดกิจกรรม

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการต่อไป

.....
.....
.....

แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมแนะแนว โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม

ชั้น/..... จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	เรื่อง / หัวข้อ / ข้อมูลในการจัดกิจกรรม	จำนวนนักเรียน(คน)			
			มา	สาย	ขาด	ลา
	จันทร์					
.....	/...../.....					

บันทึกรายชื่อนักเรียนที่ไม่มาเรียน.....
.....

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	เรื่อง / หัวข้อ / ข้อมูลในการจัดกิจกรรม	จำนวนนักเรียน(คน)			
			มา	สาย	ขาด	ลา
	อังคาร					
.....	/...../.....					

บันทึกรายชื่อนักเรียนที่ไม่มาเรียน.....
.....

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	เรื่อง / หัวข้อ / ข้อมูลในการจัดกิจกรรม	จำนวนนักเรียน(คน)			
			มา	สาย	ขาด	ลา
	พุธ					
.....	/...../.....					

บันทึกรายชื่อนักเรียนที่ไม่มาเรียน.....
.....

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	เรื่อง / หัวข้อ / ข้อมูลในการจัดกิจกรรม	จำนวนนักเรียน(คน)			
			มา	สาย	ขาด	ลา
	พฤหัสบดี					
.....	/...../.....					

บันทึกรายชื่อนักเรียนที่ไม่มาเรียน.....
.....

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	เรื่อง / หัวข้อ / ข้อมูลในการจัดกิจกรรม	จำนวนนักเรียน(คน)			
			มา	สาย	ขาด	ลา
	ศุกร์					
.....	/...../.....					

บันทึกรายชื่อนักเรียนที่ไม่มาเรียน.....
.....

แบบบันทึกสรุปผลการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนโรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม
ชื่อชั้นเรียนครั้งที่..... ปีการศึกษา

จำนวนผู้ปกครองที่เข้าร่วมประชุม คน คิดเป็นร้อยละ

๑. เรื่องที่ประชุม

.....
.....
.....

๒. ผลที่ได้รับ

.....
.....
.....

๓. งานที่ตกลงร่วมกัน

.....
.....
.....

๔. ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

เลิกประชุมเวลา น.

ผู้บันทึก	ผู้ตรวจบันทึก
ลงชื่อ	ลงชื่อ
(.....)	(.....)
ครูประจำชั้น	ผู้อำนวยการโรงเรียน

แบบบันทึกการส่งต่อ

โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม

วันที่.....

เรื่อง ขอความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสรุปผลการคัดกรองนักเรียน

๒. (เอกสารอื่นๆ)

ด้วยนักเรียน ชื่อ.....ชั้น

เลขประจำตัว..... มีพฤติกรรมสรุปได้ดังนี้

ครูที่ปรึกษาได้ดำเนินการช่วยเหลือในเบื้องต้นแล้วสรุปได้ดังนี้

อย่างไรก็ตามนักเรียนยังคงมีพฤติกรรมที่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือต่อไปดังนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาของนักเรียนดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ

โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ครู

โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม

แบบประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ของโรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม

ชื่อครูผู้สอน/ผู้รับผิดชอบ.....ชั้น.....

คำชี้แจง ให้ตอบแบบประเมินตามที่ได้ปฏิบัติจริง โดยทำเครื่องหมาย ๑-๓ ตามระดับการปฏิบัติ

แบบประเมินการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้านการประเมิน	รายการประเมิน	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ระดับคุณภาพ (๓/๒/๑)	ปัญหา / อุปสรรค / ข้อเสนอแนะ
ด้านการเตรียมการ	๑. เป็นคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	☐	☐	☐	
	๒. ศึกษาเอกสารคู่มือการดำเนินงาน	☐	☐	☐	
	๓. มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน	☐	☐	☐	
	๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	☐	☐	☐	
	๕. จัดเตรียมเอกสารการดำเนินงานตามขั้นตอน	☐	☐	☐	
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	๑. เยี่ยมบ้านนักเรียน	☐	☐	☐	
	๒. จัดทำบันทึกและสรุปผลการเยี่ยมบ้าน	☐	☐	☐	
	๓. ประเมินพฤติกรรมด้วยแบบ SDQ	☐	☐	☐	
	๔. จัดทำข้อมูล SDQ (นักเรียน ครู ผู้ปกครอง)	☐	☐	☐	
	๕. จัดทำข้อมูลระเบียบวาระ	☐	☐	☐	
ด้านการคัดกรองนักเรียน	๑. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคัดกรองนักเรียน	☐	☐	☐	
	๒. ใช้ข้อมูล ปพ.๘ พัฒนานักเรียน (ส่วนตัว/ครอบครัว/สุขภาพ/อาชีพ)	☐	☐	☐	
	๓. เก็บข้อมูลโดยการสังเกต สัมภาษณ์ สังคมมิติ และผลงาน	☐	☐	☐	
	๔. บันทึกและสรุปผลการคัดกรอง	☐	☐	☐	

ด้านการประเมิน	รายการประเมิน	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ระดับคุณภาพ (๓/๒/๑)	ปัญหา / อุปสรรค / ข้อเสนอแนะ
ด้านการป้องกันและ แก้ไขปัญหา	๕. สรุปผลการคัดกรองและการ ช่วยเหลือในชั้นเรียน	☐	☐	☐	
	๑. ดูแลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง (ดล.๖/๑)	☐	☐	☐	
	๒. ดูแลนักเรียนกลุ่มเสี่ยงสูง (ดล.๖/๒)	☐	☐	☐	
	๓. ส่งเสริมกลุ่มปกติ/พิเศษ (ดล.๖/๓)	☐	☐	☐	
	๔. ประสานผู้เกี่ยวข้องช่วยเหลือ นักเรียน	☐	☐	☐	
ด้านการส่งเสริมและ พัฒนา	๕. ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	☐	☐	☐	
	๑. ให้คำปรึกษานักเรียน	☐	☐	☐	
	๒. บันทึกการให้คำปรึกษา	☐	☐	☐	
	๓. จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพนักเรียน	☐	☐	☐	
	๔. บันทึกกิจกรรมพัฒนา	☐	☐	☐	
ด้านการส่งต่อ	๕. ดำเนินการซ่อมเสริม	☐	☐	☐	
	๑. ศึกษากรณี (Case Study)	☐	☐	☐	
	๒. สรุปพฤติกรรมนักเรียน	☐	☐	☐	
	๓. บันทึกการส่งต่อ	☐	☐	☐	
	๔. สรุปรายงานผลการดูแลช่วยเหลือ	☐	☐	☐	
ด้านการประเมินผล	๕. ติดตามผลหลังส่งต่อ	☐	☐	☐	
	๑. ใช้คู่มือเป็นแนวทางดำเนินงาน	☐	☐	☐	
	๒. มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตาม ระบบ	☐	☐	☐	
	๓. สรุปและตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้อง	☐	☐	☐	
	๔. จัดส่งรายงานและบันทึกผลการ ปฏิบัติ	☐	☐	☐	
	๕. ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการ ดำเนินงาน	☐	☐	☐	

ลงชื่อ.....
 (.....) ครูผู้รายงาน
/...../.....

แบบบันทึกผลการประชุมสะท้อนผลการปฏิบัติงานเพื่อทบทวนการดำเนินงาน
ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม
ครั้งที่ /

ณ ห้องประชุมโรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

วาระที่ ๑ เรื่องสะท้อนผลการปฏิบัติงานการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดย
การอภิปรายในที่ประชุม ดังนี้

๑.๑ ด้านการเตรียมการ

- การดำเนินงานสามารถปฏิบัติได้ตามแนวทางในคู่มือหรือไม่ อย่างไร
- การมีส่วนร่วมช่วยให้ระบบการดำเนินงานของโรงเรียนมีความก้าวหน้าขึ้นหรือไม่
 - ๑) การเป็นคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - ๒) การศึกษาเอกสารคู่มือการดำเนินงาน
 - ๓) การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน
 - ๔) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรมตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน
 - ๕) การจัดเตรียมเอกสารการดำเนินงานตามขั้นตอนการปฏิบัติงานระบบการ ดูแล
- ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๑.๒ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

- การดำเนินงานสามารถปฏิบัติได้ตามแนวทางในคู่มือหรือไม่ อย่างไร
- การมีส่วนร่วมช่วยให้ระบบการดำเนินงานของโรงเรียนมีความก้าวหน้าขึ้นหรือไม่
 - ๑) การเยี่ยมบ้านนักเรียน
 - ๒) จัดทำบันทึกและสรุปผลการเยี่ยมบ้านนักเรียน
 - ๓) การประเมินพฤติกรรมโดยใช้แบบ SDQ
 - ๔) จัดทำข้อมูลการประเมินพฤติกรรมโดยใช้แบบ SDQ
 - ๕)การจัดทำข้อมูลระเบียบสะสม
- ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๑.๓ ด้านการคัดกรองนักเรียน

- การดำเนินงานสามารถปฏิบัติได้ตามแนวทางในคู่มือหรือไม่ อย่างไร
- การมีส่วนร่วมช่วยให้ระบบการดำเนินงานของโรงเรียนมีความก้าวหน้าขึ้นหรือไม่
 - ๑) การวิเคราะห์และนำข้อมูลต่างๆมาคัดกรองนักเรียน
 - ๒) การนำข้อมูลใน ปพส ไปพัฒนานักเรียน
 - ๓) การรวบรวมข้อมูลนักเรียนโดยการ
 - ๔) การจัดทำบันทึกและการสรุปผลการคัดกรองนักเรียน

- ๕) การสรุปการคัดกรองและการช่วยเหลือนักเรียนในชั้นเรียนทุกคน ทุกกลุ่ม
- ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๑.๔ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

- การดำเนินงานสามารถปฏิบัติได้ตามแนวทางในคู่มือหรือไม่ อย่างไร
- การมีส่วนร่วมช่วยให้ระบบการดำเนินงานของโรงเรียนมีความก้าวหน้าขึ้นหรือไม่
 - ๑) การป้องกันและแก้ไขปัญหาวุฒิกรรมนักเรียนกลุ่มปัญหาและจัดทำแบบ ดล.๖/๑
 - ๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหาวุฒิกรรมนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและจัดทำแบบ ดล.๖/๒
 - ๓) การส่งเสริมพัฒนานักเรียนกลุ่มปกติและกลุ่มพิเศษและจัดทำแบบ ดล.๖/๓
 - ๔) การประสานผู้เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือนักเรียน
 - ๕) การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน
- ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๑.๕ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

- การดำเนินงานสามารถปฏิบัติได้ตามแนวทางในคู่มือหรือไม่ อย่างไร
- การมีส่วนร่วมช่วยให้ระบบการดำเนินงานของโรงเรียนมีความก้าวหน้าขึ้นหรือไม่
 - ๑) การให้คำปรึกษานักเรียน
 - ๒) การจัดทำบันทึกให้คำปรึกษานักเรียน
 - ๓) การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนโดยวิธีการที่หลากหลาย
 - ๔) การจัดทำบันทึกกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียน
 - ๕) การดำเนินการซ่อมเสริมนักเรียน
- ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๑.๖ ด้านการส่งต่อ

- การดำเนินงานสามารถปฏิบัติได้ตามแนวทางในคู่มือหรือไม่ อย่างไร
- การมีส่วนร่วมช่วยให้ระบบการดำเนินงานของโรงเรียนมีความก้าวหน้าขึ้นหรือไม่
 - ๑) การทำ case study (ศึกษารายกรณี)
 - ๒) การสรุปพฤติกรรมนักเรียน
 - ๓) การบันทึกการส่งต่อ
 - ๔) การบันทึกสรุปรายงานผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - ๕) การติดตามผลการดำเนินงานช่วยเหลือโดยการส่งต่อ
- ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๑.๗ ด้านการประเมินทบทวน

- ๑) การใช้คู่มือเป็นแนวทางจัดกิจกรรมดูแลนักเรียน
- ๒) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตาม
- กระบวนการ/ขั้นตอนต่างๆ
 - ๓) การสรุปผลและตรวจสอบข้อมูลการดำเนินงานให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
 - ๔) การจัดส่งรายงานและบันทึกผลการปฏิบัติงานต่างๆ
 - ๕) การมีส่วนร่วมในการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ / การนำเสนอผลการ

ดำเนินงานเพื่อให้ที่ประชุมรับทราบ

- ๖) ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

คู่มือการดำเนินงานระบบ การการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
กระทรวงศึกษาธิการ

